

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, заввідділу організації та використання документального фонду
ФПУ, канд. наук. із соц. ком.

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третяк, Н. О. Моршна,
Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова, П. Ф. Стоян, Д. В. Павленко, М. І. Хилько,
Д. В. Бондаренко, Я. А. Дайнека

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 2 (108)

(огляд матеріалів ЗМІ за 16 – 31 січня 2020 р.)

Київ 2020

ЗМІСТ

ВЕРХОВНА РАДА	4
КАБІНЕТ МІНІСТРІВ	4
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	10
АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ.....	12
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	15
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	21
НАТО.....	22
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	22
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	26
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	27
ЕКОНОМІКА	29
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ	31
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	32
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	34
РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	34
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	35
ІСТОРІЯ	36
ГОЛОДОМОР 1932-33 РР.....	39
КУЛЬТУРА ТА НАУКА	39
РЕЛІГІЯ.....	43
СПОРТ.....	43
ТУРИЗМ.....	43
ДЕРЖАВНІ СВЯТА.....	44
ДОБРОЧИННІ АКЦІЇ.....	45
НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ.....	46
КІБЕРТЕРОРИЗМ	51
КРИМ	52
ДОНБАС	52
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ.....	53
ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ	53
ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ	53

ВЕРХОВНА РАДА

Парламент України підтримав у першому читанні законопроект про легалізацію грального бізнесу. Ініціативу підтримали 260 депутатів за необхідного мінімуму в 226 голосів. Глава профільного комітету Д. Гетманцев повідомив, що під дію закону потрапляють казино й онлайн-казино, букмекерські контори, покер у мережі, а також випуск і проведення лотерей. Ігрові заклади розміщуватимуться виключно в готелях. Пропонується ввести обов'язкову ідентифікацію гравців і жорсткі фінансові санкції за невиконання вимог. У перший рік дохід держави від грального бізнесу, за оцінками експертів, може досягти 4,5 млрд грн (понад 1,8 млрд дол.)

(Верховная рада приняла в первом чтении закон о легализации игорного бизнеса = [Верховна Рада прийняла в першому читанні закон про легалізацію грального бізнесу] // Известия. – Москва, 2020. – 16.01. (<https://iz.ru/964915/2020-01-16/verkhovnaia-rada-priniala-v-pervom-chtenii-zakon-o-legalizacii-igornogo-biznesa>).

***

Закон, що забороняє депутатам Верховної Ради України голосувати за відсутніх колег на пленарних засіданнях, вступив у силу. «У разі виявлення на пленарному засіданні факту порушення народним депутатом вимог щодо голосування замість іншого народного депутата розгляд питання порядку денного на його вимогу зупиняється», – наголошується в документі

(На Украине вступил в силу закон о борьбе с „кнопкодавством” = [В Україні набув чинності закон про боротьбу з „кнопкодавством”] // Известия. – Москва, 2020. – 16.01. (<https://iz.ru/964867/2020-01-16/na-ukraine-vstupil-v-silu-zakon-o-borbe-s-knopkodavstvom>).

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ

«Касетний скандал» 2000 р. спричинив бурхливі акції протесту та звільнення міністра внутрішніх справ і голови Служби безпеки України. Теперішній скандал з О. Гончаруком, оприлюднення записів голосів, схожих на ті, якими розмовляють Прем'єр, заступниця голови Національного банку та міністр фінансів, принаймні наразі, не «потопили» нікого. Політолог В. Небоженко зауважив: «Зараз, якщо Президент „прощає” цю легковажну розмову, що записали у кабінеті прем'єра, то він бере на себе моральну, а що ще гірше – політичну відповідальність, бо з цього моменту всі вважатимуть: усе, що робить уряд, це робить Президент. Раніше такого не було. А тепер усе хороше і все погане лягатиме на рейтинг Президента України. Якщо ж він зніме зараз Гончарука, то постане питання такого „важковаговика”, як Аваков, тому що ніхто з нових прем'єрів не впорається із людиною, котра „пережила” п'ять урядів»

(Голод, Ігор. „Плівки Гончарука” не призвели до відставки „профана в економіці” / I. Голод // Міст. – New York, 2020. – 22.01. (<http://meest-online.com/ukraine/policy/plivky-honcharuka-ne-pryzvely-do-vidstavky-profana-v-ekonomitsi/>)).

***

СБУ розпочала кримінальне розслідування можливого підслуховування в офісі Прем'єр-міністра О. Гончарука. Подальші подробиці дослідження поки не доступні. На ряді телепрограм був показаний звуковий запис, у якому кілька людей обговорювали доповідь Президенту про економічну політику, а також про причини і наслідки підвищення курсу гривні. Людина з голосом, схожим на пана Гончарука, каже, що пояснення повинні бути простими, тому що Президент «примітивний» щодо економіки

(Androšiūnaitė, Rūta. Ukrainos saugumo tarnyba pradėjo tyrimą dėl galimo pasiklausymo premjero kabinete = [Служба безпеки України розпочала розслідування щодо можливого підслуховування в кабінеті прем'єр-міністра] / R. Androšiūnaitė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2020. – 20.01. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/01/20/news/ukrainos-saugumo-tarnyba-pradejo-tyrima-del-galimo-pasiklausymo-premjero-kabinete-13327476/>)).

***

Прем'єр-міністр України О. Гончарук заявив в ефірі «Україна 24», що будь-яке підслуховування його особи чи членів Кабміну є загрозою національній безпеці української держави. Саме зміст таких прослуховувань змусив О. Гончарука запропонувати Президенту В. Зеленському свою відставку. Загроза урядової кризи в Україні – це вже третій шок з початку поточного року. Найімовірнішим ініціатором цього скандалу є українська опозиція, яка багато в чому представляє сили, що вже багато десятиліть перебувають на передовій, без особливого успіху. З іншого боку, уряд О. Гончарука може похвалитися дуже хорошими результатами за кілька місяців свого існування, що також оцінюють міжнародні фінансові установи

(Druhá šance' pro ukrajinského premiéra = [Другий шанс для українського прем'єр-міністра] // Český rozhlas. – Prague, 2020. – 20.01. (https://www.irozhlas.cz/komentare/komentar-ukrajina-premier-sance-demise-odposlouchavani_2001201925_tzr)).

***

Президент України В. Зеленський відмовився прийняти відставку Прем'єр-міністра після того, як з'явився запис, у якому Прем'єр сумнівається, що глава держави добре розуміється в економіці. Це було першим великим політичним випробуванням для В. Зеленського, який не мав попереднього політичного досвіду. «Це схоже на театр,... в якому Зеленський грає роль доброго царя, відмовившись від пропозиції», – заявив аналітик А. Октисюк. За його словами, криза, ймовірно, відображає внутрішню боротьбу за вплив на Президента

(Ukraine president rejects PM's resignation over leaked recording = [Президент України відхилив відставку прем'єр-міністра з приводу витоку записів] // The News. –

Karachi, 2020. – 19.01. (<https://www.thenews.com.pk/print/600815-ukraine-president-rejects-pm-s-resignation-over-leaked-recording>).

***

Президент України В. Зеленський відхилив прохання про відставку, подану Прем'єр-міністром країни О. Гончаруком. В. Зеленський заявив, що він вирішив дати уряду шанс працювати далі, оскільки зараз не той час, щоб розхитувати державу економічно і політично. Одночасно Президент України зазначив, що Кабмін повинен виконати ряд важливих завдань. Зокрема, В. Зеленський вказав на необхідність зміцнити уряд шляхом проведення кадрових змін, переформатувати окремі центральні органи виконавчої влади та визначити оптимальний рівень зарплат для глав міністерств і держкомпаній

(В. Зеленский не принял отставку главы правительства Украины = [В. Зеленський не прийняв відставку глави уряду України] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 19.01. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0119/c31519-9650037.html>)).

***

Записи, які просочилися, і на яких можна почути голоси Прем'єр-міністра та представників Національного банку України, були зроблені в середині грудня під час засідання в штаб-квартирі уряду. На записах Прем'єр-міністр України заявив, що глава держави має «примітивні погляди на економіку», а також назвав і себе «профаном в економіці». З огляду на розголошення інформації, О. Гончарук направив заяву про свою відставку Президентові (хоча, згідно із законом, у такій справі він повинен передавати заяву до парламенту). Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром і заявив, що дає йому шанс продовжувати працювати за умови, що його уряд вирішить проблеми, які турбують громадськість, включаючи високі премії в міністерствах та зарплату міністрів. В. Зеленський також вимагає, щоб протягом двох тижнів було визначено, хто зробив записи

(Kowalczyk, Magdalena. Ukraina: Prezydent nie przyjmie dymisji premiera = [Україна: Президент не прийме відставки прем'єр-міністра] / M. Kowalczyk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 18.01. (<https://www.rp.pl/Polityka/200119343-Ukraina-Prezydent-nie-przyjmiedymisji-premiera.html>)).

***

Прем'єр-міністр України О. Гончарук подав прохання про відставку Президенту України В. Зеленському. Заява пов'язана з появою запису з засідання уряду, на якому О. Гончарук говорить, серед іншого, що Президент мало знає економічні процеси і хоче пояснень, чому гривня зміцнилася після президентських виборів. О. Гончарук у своєму профілі у Facebook згадав про свої досягнення на посаді Прем'єр-міністра, яку він обіймає чотири місяці. Прем'єр-міністр підкреслив, що його найважливіше завдання – це боротьба з корупцією

(Bartkiewicz, Artur. Premier Ukrainy oddał się do dyspozycji prezydenta = [Прем'єр-міністр України передав себе в розпорядження Президента] / A. Bartkiewicz //

Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 17.01. (<https://www.rp.pl/Polityka/200119426-Premier-Ukrainy-oddal-sie-do-dyspozycji-prezydenta.html>).

***

Український Прем'єр-міністр О. Гончарук надіслав Президенту листа про свою відставку. Наразі В. Зеленський повинен визначити, чи буде присутній на конференції Всесвітнього торгового форуму в Давосі О. Гончарук. Президент України В. Зеленський наказав владі дізнатися протягом двох тижнів, хто слухав розмову з О. Гончаруком. За його словами, несанкціоноване записування розмов у приміщеннях державних служб будь-якого рівня є несанкціонованим, що робить це питанням національної безпеки

(Csongor, Körömi. Felajánlotta lemondását Ukrajna miniszterelnöke = [Прем'єр-міністр України подав заяву про відставку] / K. Csongor // Index.hu. – Budapest, 2020. – 17.01.

(https://index.hu/kulfold/2020/01/17/lemondas_ukrajna_miniszterelnok_olekszij_honcsaruk_volo_dimir_zelenszkij_hangfelvetel/).

***

Прем'єр-міністр України О. Гончарук запропонував подати у відставку. На таємно зроблених аудіозаписах він зневажливо говорить про Президента України. В. Зеленський оголосив, що він проти відставки О. Гончарука. Незрозуміло, хто стоїть за прослуховуванням уряду і центрального банку, цікавиться автор. Зокрема, экс-Президент України П. Порошенко сказав, що російські ЗМІ першими трансливали цитати прослуховування. Багато коментаторів, у тому числі П. Порошенко, вказують на олігарха І. Коломойського як організатора

(Gnauck, Gerhard. Ukraine : Nebel über der Regierung = [Україна: туман над урядом] / G. Gnauck // Frankfurter Allgemeine Zeitung. – Frankfurt am Main, 2020. – 17.01. (<https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/ukraine-nebel-ueber-der-regierung-16587337.html>).

***

Президент України В. Зеленський відхилив прохання Прем'єр-міністра про відставку і попросив його залишитися на роботі після того, як були оприлюднені записи, в яких він заявив, що В. Зеленський – колишня зірка ситкому, який не мав попереднього політичного досвіду – нічого не знає про економіку. У відео, опублікованому Офісом В. Зеленського, Президент назвав ситуацію «неприємною», але попросив Прем'єр-міністра О. Гончарука та його Кабмін продовжувати працювати. «Я вирішив дати вам і вашому уряду шанс, якщо вам вдасться вирішити важливі питання, які хвилюють громадськість», – сказав В. Зеленський. «Ми не можемо дозволити собі економічну та політичну дестабілізацію». Він доручив О. Гончаруку переглянути багатомільйонні бонуси, надані керівникам державної газової компанії та високі зарплати для міністрів Кабміну, що розлютили багатьох у країні, яка переживає економічну скруту, наказавши Прем'єр-міністру повідомити про результати до 4 лютого

(Karmanau, Yuras. Ukrainian president rejects prime minister's resignation = [Президент України відхилив відставку прем'єр-міністра] / Y. Karmanau // The Associated Press. – New York, 2020. – 17.01. (<https://apnews.com/1110ce4c5b322f872aa91eb7f3c353d9>).

***

Прем'єр-міністр України О. Гончарук передав прохання про свою відставку Президенту країни В. Зеленському. Президент її не прийняв. Відставка пов'язана з появою запису із засідання уряду, на якому О. Гончарук заявив, що Президент мало розуміється на економічних процесах і хоче пояснень, чому гривня зміцнилася після президентських виборів. О. Гончарук у своєму профілі у Facebook написав, що він «прийшов на посаду для реалізації програми Президента». «Він є для мене прикладом пристойності», – додав Прем'єр. Потім він заявив, що для того, щоб розвіяти сумніви щодо його неповаги до Президента, що з'явилися після появи запису, «він передав Президенту листа про відставку». О. Гончарук – абсолютно нова людина у світі української політики. У 2019 р. його призначили правлячою групою партії «Слуга народу» Прем'єр-міністром. Водночас у правлячому таборі його називали «досвідчений економіст і юрист»

(Malinowski, Przemyslaw. Prezydent Ukrainy nie przyjął rezygnacji premiera = [Президент України не прийняв відставку прем'єр-міністра] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 17.01. (<https://www.rp.pl/Polityka/200119357-Prezydent-Ukrainy-nie-przyjal-rezygnacji-premiera.html>)

***

Прем'єр-міністр України О. Гончарук подав заяву про відставку Президентові В. Зеленському. «Я взяв на себе роль виконувати програму Президента. Він представляє для мене модель відкритості та порядності. (...). Однак, щоб усунути будь-які сумніви щодо поваги та довіри до Президента, я передав йому листа про мою відставку, щоб представити її парламенту», – написав Прем'єр-міністр у Facebook

(Premierul Ukraine ia înaintat demisia = [Прем'єр-міністр України подав у відставку] // Corect News. – Bucharest, 2020. – 17.01. (<http://www.corectnews.com/politics/premierul-ucrainei-i-naintat-demisia>).

***

В українських ЗМІ з'явилися записи, які компрометують уряд України. «У владному таборі боротьба за крісло Прем'єр-міністра триває», – вважає автор публікації. Очільник українського уряду О. Гончарук несподівано опинився в центрі уваги всіх основних ЗМІ країни. Саме завдяки трьом записам, які анонімний автор завантажив у мережу. Йдеться про зустріч Прем'єр-міністра та кількох членів уряду з керівництвом Національного банку України. Це була неофіційна зустріч перед новорічним звітом. Автор підкреслює, що «найдивовижнішим є той факт, що всі герої запису розмовляють між собою лише російською, у країні, де Росію офіційно визнано агресором та окупантом». На одному із записів під назвою «Як ошукати Президента» Прем'єр-міністр каже, що «Зеленський має дуже примітивне уявлення про економічні процеси». За його словами, Президент шукає відповідь на питання: чому гривня

зміцнилася, а платіжний баланс не змінився? Потім він починає пояснювати присутнім, що сказати на зустрічі з Президентом. «Після виборів гривня повернулася до стану, в якому вона повинна бути. Люди побачили сильний молодий парламент, є новий сильний Президент, бла-бла-бла. Безпрецедентний рівень довіри до влади і гривня зміцнюється», – пояснив він. Тоді О. Гончарук сказав, що В. Зеленський «повний профан в економіці»

(Szoszyn, Ruslan. Ukraina: Jak zamydlіć oczy prezydentowi Zelenskiemu = [Україна: Як замилити очі Президенту В. Зеленському] / R. Szoszyn // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 17.01. (<https://www.rp.pl/Polityka/301169901-Ukraina-Jak-zamydlіc-oczy-prezydentowi-Zelenskiemu.html>)).

***

Законодавці від опозиційної партії «Опозиційна платформа-за життя» вимагали відставки О. Гончарука, заявивши, що він та його Кабінет дискредитують Президента України та посилюють економічну кризу в країні. Члени правлячої партії заявили, що О. Гончарук не має підстав подавати у відставку. О. Гончарук так і зробив – подав заяву про свою відставку Президентові. В. Фесенко, керівник аналітичного центру Пента, заявив, що скандал, пов'язаний з О. Гончаруком, свідчить про те, що різні політичні сили розпочали боротьбу за посаду Прем'єр-міністра. Однак він додав, що «відставка навряд чи буде прийнята»

(Ukrainian PM steps down over disparaging tapes = [Прем'єр-міністр України подав у відставку через образливі записи] // Iran Daily. – Teheran, 2020. – 17.01. (<http://www.iran-daily.com/News/264445.html>)).

***

Прем'єр-міністр України О. Гончарук подав у відставку. Президентський Офіс підтвердив, що Президент В. Зеленський отримав лист про відставку і буде розглядати його. Якщо ухвалення відставки О. Гончарука буде затверджено, усі члени Кабміну повинні будуть залишити свої посади відповідно до законодавства України

(Ukrainian PM submits resignation letter = [Прем'єр-міністр України подав заяву про відставку] // China Daily. – Beijing, 2020. – 17.01. (<https://www.chinadaily.com.cn/a/202001/17/WS5e21656aa310128217271c03.html>)).

***

Прем'єр-міністр України О. Гончарук у Facebook заявив, що подав заяву про відставку. Президент України відхилив відставку і заявив, що хоче дати можливість О. Гончаруку та його Кабінету продовжувати працювати. «Це не вказує на бажання Прем'єр-міністра подати у відставку, а це намагання залишитися на посаді», – наголосив київський аналітик В. Фесенко. Деякі інші коментатори оцінили спробу Прем'єр-міністра подати у відставку, як намагання зберегти свою посаду і перевірити довіру Президента. Аналітики також прогнозують, що В. Зеленський не прийме відставку О. Гончарука

(Ukrajinský premiér Oleksij Hončaruk rezignoval, prezident jeho demisi odmítl = [Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук подав у відставку, Президент відхилив відставку] // Aktuálně.cz. – Prague, 2020. – 17.01. (https://zpravu.aktualne.cz/zahranici/ukrajinsky-premier-oleksij-honcaruk-rezignoval-pise-agentura/r~5cde6ff038fe11ea8776ac1f6b220ee8/).

***

Лідер партії «Батьківщина» і колишня Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко висловила думку про те, що Президент України В. Зеленський і вся його команда, в тому числі Прем'єр-міністр О. Гончарук, повинні припинити виконувати свої обов'язки після оприлюднення в ЗМІ аудіозаписів нібито із закритої наради, де глава уряду назвав себе і В. Зеленського «профанами» в економіці. «Цю владу всю треба знімати – від некомпетентного Президента і до кожного некомпетентного чиновника, яких він привів», – сказала Ю. Тимошенко журналістам, коментуючи скандал з «прослуховуванням» О. Гончарука

(Тимошенко призвала Зеленского и его команду уйти после публикации скандальных аудиозаписей = [Ю. Тимошенко закликала В. Зеленського і його команду піти після публікації скандальних аудіозаписів] // Республика Армения. – Ереван, 2020. – 16.01. (https://armenpress.am/rus/news/1001588.html).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Сполучене Королівство вибачається перед Україною за включення українського герба – тризуба – до списку екстремістської символіки, заявив речник Даунінг-стріт. Згідно із заявою, Лондон поважає символи української державності, такі як прапор, герб та державний гімн. «Ми визнаємо, що тризуб, як ключовий елемент герба української держави, конституційно, історично та культурно важливий для українського народу», – ідеться у документі

(Londonas atsiprašė už Ukrainos trišakio atvaizdą britų policijos mokomojoje medžiagoje = [Лондон вибачився за те, що зобразив український тризуб у навчальних матеріалах британської поліції] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2020. – 21.01. (https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/01/21/news/londonas-atsiprase-uz-ukrainos-trisakio-atvaizda-britu-policijos-mokomojoje-medziagoje-13342794/).

***

Україна вимагає від поліції Британії видалити тризуб з антитерористичного посібника. Поліція Великої Британії визнала, що помилково внесла в антитерористичний посібник український національний герб – тризуб, та запевнила, що видалить його з навчального документа. Про це повідомляє у Twitter українська дипломатична місія в Лондоні та прес-служба контртерористичного управління британської поліції. Британські правоохоронці повідомили, що мають «тісні робочі стосунки з нашими українськими партнерами та не мали наміру нікого образити. Ми зустрілися з представниками МЗС Британії і посольства України та вирішили прибрати український тризуб з довідника знаків і символів»

(Британія видалить тризуб зі списку „екстремістської // Гомін України. – Toronto, 2020. – 28.01. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21477/group/6>).

***

У документі, підписаному представниками Міністерства освіти та науки України, згадується, що молдавські етнічні групи в Україні будуть продовжувати вчитися молдавською мовою та не будуть перебувати під опікою Румунії, оскільки «держава гарантує всім національним меншинам право використовувати і вчитися на рідною мовою». Позицію української влади з цього питання вітав голова Молодіжного руху Молдови «Спадкоекці Стефана» Д. Ройбу

(Решено: Украинские молдаване будут учиться на молдавском языке = [Вирішено: Українські молдавани будуть вчитися на молдавській мові] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2020. – 28.01. (<https://noi.md/ru/obshhestvo/resheno-ukrainskie-moldavane-budut-uchitisya-na-moldavskom-yazyke>).

***

Британо-український журналіст у статті для Atlantic Council пише про нетрадиційне новорічно-різдвяне звернення Президента України В. Зеленського, яке, на думку автора, було одним із найважливіших виступів його нової політичної кар'єри. Автор вважає, що Президент використав привід викласти своє бачення всеосяжної української національної ідентичності, що переступає бар'єри мови, етнічної приналежності та пам'яті, які так часто слугували поділу українців з моменту здобуття Україною незалежності в 1991 р. Основним посланням В. Зеленського була необхідність національної єдності. У країні, на думку автора, «що звикла до поляризуючої розповіді про імперію та окупацію, це було щось нове»

(Nahaylo, Bohdan. Zelenskyu's vision for Ukrainian national identity = [Бачення В. Зеленським української національної ідентичності] / B. Nahaylo // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 16.01. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/zelenskyu-reinvents-ukrainian-national-identity/>).

***

Єврейська організація України повідомляє, що у 2019 р. кількість інцидентів на антисемітському ґрунті скоротилося в країні на 27 % порівняно з 2018 р. У звіті організації йдеться, що у 2019 р. в Україні сталося 66 антисемітських нападів на відміну від 90 в 2018 р. Скорочення антисемітизму пояснюють обранням В. Зеленського Президентом України. Звіт був опублікований групою, очолюваною єврейським мільярдером І. Коломойським, який володіє телеканалом, на якому до президентства працював В. Зеленський. В Україні не існує урядового відомства, що відслідковує расистські інциденти і збирає про них офіційну інформацію

(Эффект Зеленского: антисемитизм в Украине пошел на спад = [Ефект Зеленського: антисемітизм в Україні пішов на спад] // Вести. – Ришон-ле-Цион, 2020. – 16.01. (<https://www.vesty.co.il/articles/0,7340,L-5660969,00.html>).

***

Верховна Рада ухвалила в цілому Закон "Про повну загальну середню освіту", яким серед інших питань, врегульовується питання навчання мовами корінних народів та національних меншин. Д. Кулеба, віце-прем'єр-міністр України з питань європейської інтеграції повідомив, що новий закон покращить відносини між Україною та Угорщиною. Новий закон відповідає рекомендації Венеціанської комісії. Закон вимагає різних моделей освіти для людей різних національностей.

Balázs, Cseke. A módosított ukrán oktatási törvény némileg javíthat a magyar-ukrán kapcsolaton = [Змінений український закон про освіту може децю покращити угорсько-українські відносини] / С. Balázs // Index.hu. – Budapest, 2020. – 16.01. (https://index.hu/kulfold/2020/01/16/ukrajna_parlament_uj_kozepfoku_oktatasi_torveny_ukran-magyar_kapcsolat/)

АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Українські олігархи зарекомендували себе як самостійний компонент суспільно-політичної та економічної системи, чия відсутність інтересів стала неможливою сьогодні, вважає автор статті. «Завдання В. Зеленського – як протистояти впливу олігархів», – підкреслює автор. Поточні зміни передбачають три сценарії між олігархами, новою політичною елітою та громадянським суспільством. Про це більш докладно автор розповідає у своєму огляді

(Naychuk, Anton. What's next for Ukraine's oligarchs? = [Що чекає українських олігархів?] / А. Naychuk // New Eastern Europe. – Krakow, 2020. – 28.01. (<https://neweasterneurope.eu/2020/01/28/whats-next-for-ukraines-oligarchs/>).

***

Згідно з даними мобільних операторів, різних реєстрів та даних пенсійних фондів, оприлюдненими урядом України, кількість людей, які проживають в Україні, зменшилася на 3,8 млн за 10 років. Нове українське керівництво оголосило, що проведе офіційний перепис населення в кінці 2020 р., але досвід кількох випробувань минулого грудня показав, що це буде занадто дорого і люди неохоче відкривають двері учасникам перепису

(Közel 4 millióval csökkent a lakosság száma Ukrajnában 10 év alatt = [Населення України за 10 років скоротилося майже на 4 мільйони] // HVG. – Budapest, 2020. – 23.01. (https://hvg.hu/vilag/20200123_Majd_4_millioval_csokkent_a_lakosság_szama_Ukrajnaban_10_ev_alatt).

***

Згідно з даними, оприлюдненими урядом України, кількість людей, які проживають в Україні, крім Криму та тимчасово окупованого Донецького басейну, наразі становить 37,289 млн і зменшилася на 3,8 млн за 10 років. За словами міністра Кабміну Д. Дубілета, існують три основні причини зниження населення: окуповані

території, еміграція та низька кількість народжених у порівнянні зі смертними випадками

(Tíz év alatt 3,8 millió ember hagyta el Ukrajnát = [За десять років 3,8 мільйона людей покинули Україну] // Index.hu. – Budapest, 2020. – 23.01. (https://index.hu/kulfold/2020/01/23/tiz_ev_alatt_3_8_millio_ember_hagyta_el_ukrajnat/)).

***

Гендиректор Всеросійського центру вивчення громадської думки В. Федоров, відповідаючи на питання, чи змінилося ставлення до В. Зеленського та України в цілому після його обрання, зазначив, що росіяни стали гірше ставитися до України і її Президента В. Зеленського. В. Федоров наголосив, що «люди не побачили змін у політиці України і надії на поліпшення ситуації на Донбасі згасли». «Реальні справи В. Зеленського поки не дуже вселяють довіру», – сказав соціолог. За його словами, росіяни бачать, що «проблема Донбасу не вирішена, внутрішня політика, що проводиться В. Зеленським, істотно не відрізняється від дій экс-президента П. Порошенка»

(Отношение россиян к В. Зеленскому и Украине изменилось = [Ставлення росіян до В. Зеленського та України змінилося] // Известия. – Москва, 2020. – 22.01. (<https://iz.ru/967008/2020-01-22/otnoshenie-rossiian-k-zelenskomu-i-ukraine-izmenilos>)).

***

Чеське статистичне управління оприлюднило дані про те, що українці, які працюють у Чехії, отримують заробітну плату в середньому у п'ять разів більшу, ніж вони отримували б на батьківщині. Високі зарплати пояснюються тим, що вони часто працюють понаднормово і працевлаштовуються на вакансії, пов'язані з промисловістю або будівництвом. Найважчу роботу частіше за інших виконують українці і болгари, але вони отримують менше інших іноземців, а саме близько 30 тис. крон. Якщо у 2010 р. іноземці становили 6% від усіх працевлаштованих жителів країни, то в другій половині 2019 р. цей показник перевищив 13%

(Иностранцы довольны чешскими зарплатами = [Іноземці задоволені чеськими зарплатами] // Пражский экспресс. – Прага, 2020. – 21.01. (<https://www.prague-express.cz/economics/70608-inostrantsy-dovolny-cheshskimi-zarplatami>)).

***

На думку аналітика, Україна стоїть на глобальному порядку денному, ніж будь-коли раніше. Зокрема, вважає аналітик, світові тенденції сильно впливають на Україну, «яка є невеликою відкритою економікою, що залежить від зовнішнього впливу та не є здатною протистояти глобальним шокам». Автор наголошує, що сценарії будуть формуватися глобальними тенденціями, як ніколи, а тиск на В. Зеленського, «ймовірно, посилиться як вдома, так і за кордоном, зосереджуючи увагу на мирному процесі та економіці». Таким чином, резюмує автор, «протягом 2020 року Україна або поступово буде повертатися до традиційної олігархічної

траєкторії, або почне економічну реінтеграцію з Росією, або перейде до некерованої соціальної дестабілізації, або ввійде у траєкторію швидкого розвитку»

(Pekar, Valerii. A forecast for Ukraine in 2020 = [Прогноз для України на 2020 рік] / V. Pekar // New Eastern Europe. – Krakow, 2020. – 17.01. (<https://neweasterneurope.eu/2020/01/17/a-forecast-for-ukraine-in-2020/>)

***

Першою серйозною кризою для Президента України В. Зеленського після його обрання стала трагедія у Тегерані, яка забрала 176 безневинних життів, включаючи 11 українських громадян. На думку автора, «вона викрила реальні проблеми нової влади, передусім, нездатність приймати швидкі правильні рішення в екстремальних ситуаціях, а також брак професійності і компетентності силового блоку». За відсутності змістовних якісних підходів не спрацював і головний козир влади – висококласні комунікаційні можливості. Відтак, так і залишилися без відповіді багато запитань, які цікавлять українське суспільство та дипломатичну спільноту. «Україна все ще перебуває у стані гібридної війни з російським агресором, і на помилки, некомпетентність та нерішучість ми просто не маємо права», – наголошує автор

(Єлісеєв, Костянтин. Рейс PS752: Сім запитань до української влади / К. Єлісеєв // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2020. – 17.01. (<https://ukrslowo.net/doliludski/tochkazoru/96533.html>).

***

За даними статистики, у минулому році в Естонії були зареєстровані рекордні 32 262 дозволи на короткочасну роботу, лівова частка яких, тобто 24 340 дозволів, були видані громадянам України. За даними Департаменту статистики, короткочасні працівники становлять майже 5 % від усіх працівників. За рік кількість зареєстрованих короткочасних працівників значно зросла. Наприклад, у 2018 р. в Естонії було зареєстровано 19 806 дозволів на короткочасну роботу, у 2017 р. – 7509 дозволів, а у 2016 р. – 1782 дозволи

(Українцы заполнили рынок труда в Эстонии = [Українці заполнили ринок праці в Естонії] // Обзор. – Вильнюс, 2020. – 20.01. (<https://www.obzor.lt/news/n56584.html>).

***

Економіка Чехії все ще міцно зростає, а кількість вакансій на ринку значно перевищує кількість тих, хто шукає роботу. Проте роботодавці переглядають програми набору, ретельно вибирають нових людей. Галузь інформаційних технологій страждає від найбільшого браку фахівців. Компанії шукають приблизно 30 тис. ІТ-фахівців. Раніше компанії шукали не тільки у Східній Європі, а й у західних країнах, таких як Іспанія та Португалія. Такі пострадянські держави, як Казахстан, Узбекистан та Україна були в центрі уваги. Однак, коли збільшилася кількість працівників з України, Росії, Польщі, Угорщини, Болгарії, Румунії чи Греції, у співробітників компанії виникли проблеми з спілкуванням

(Horáček, Filip. Bezhlavé navyšování platů skončilo. Mzdy specialistů už tolik nerostou = [Безбашенне підвищення заробітної плати закінчилося. Заробітна плата фахівців вже не збільшується] / F. Horáček // iDNES.cz. – Prague, 2020. – 23.01. (https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/mzdy-experti-odborni-it-specialiste-naysovani-platy-nerovnovaha.A200122_192257_ekonomika_rts)

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Віце-спікер Держдуми РФ, глава російської делегації у Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) П. Толстой міг автоматично стати одним із заступників голови ПАРЄ, але цьому перешкодила українська делегація. Проти призначення П. Толстого виступила член української делегації депутат Верховної Ради від партії «Слуга народу» М. Мезенцева. Заявивши, що П. Толстой у минулому допускав антисемітські висловлювання, а також регулярно критикував європейські цінності у своїх телешоу. М. Мезенцева зажадала змінити процедуру і замість технічного затвердження заступника голови Асамблеї, провести таємне голосування щодо кандидатури делегата ПАРЄ від Росії. Її пропозиція знайшла підтримку серед інших делегатів ПАРЄ, і кандидатуру П. Толстого було вирішено винести на голосування

(Соловьев, Владимир. Украина помешала Толстому автоматически стать зампредом ПАСЕ = [Україна завадила П. Толстому автоматично стати заступником голови ПАРЄ] / В. Соловьев // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 28.01. (https://www.kommersant.ru/doc/4234363?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0).

***

Президент України В. Зеленський відвідав Варшаву з робочим візитом, головною подією якого стала участь у церемонії з нагоди 75-річчя з дня визволення концтабору Освенцім. При цьому Президент України став на бік Варшави в історичній суперечці з Москвою, уперше поклавши провину в розв'язанні Другої світової війни на СРСР. Візит до Польщі, на думку авторів, був покликаний згладити скандал, викликаний відмовою українського лідера від відвідування Міжнародного форуму пам'яті жертв Голокосту, що пройшов у Єрусалимі. Другим завданням стало зняття розбіжностей між Києвом і Варшавою, що загострилися на ґрунті різного трактування спільного трагічного минулого і діяльності С. Бандери. Підґрунтям для консолідації Києва і Варшави, зауважують автори статті, залишається «дружба проти Росії»

(Строкань, Сергей. Владимир Зеленский встал на сторону Польши во Второй мировой. Киеву и Варшаве удалось сблизить позиции по вопросам истории = [Володимир Зеленський став на бік Польщі у Другій світовій. Києву та Варшаві вдалося зблизити позиції з питань історії] / С. Строкань, М. Шиманов // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 28.01. (https://www.kommersant.ru/doc/4233973?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0).

***

Святкування 75-ї річниці визволення табору в Освенцімі – це можливість зустрітися з лідерами країн з усього світу. Президент Польщі А. Дуда поговорив з Президентом України В. Зеленським, якому він запропонував спільне вшанування пам'яті польських та українських воїнів, які боролися з більшовицьким вторгненням у 1920 р. А. Дуда подякував Президентові України за прихильність до ексгумації, завдяки якій можна буде вшанувати пам'ять загиблих польських солдатів у Львові та інших містах. Під час зустрічі лідери обох країн підняли тему поточної ситуації в Україні, особливо в Донецьку, Луганську та окупованому Криму. Президенти також говорили про відносини з Росією

(Andrzej Duda spotkał się z prezydentem Ukrainy. Zaproponował wspólne obchody = [Андрей Дуда зустрівся з Президентом України. Він запропонував спільне вшанування пам'яті] // Wprost. – Poznań, 2020. – 27.01. (<https://www.wprost.pl/kraj/10293010/andrzej-duda-spotkal-sie-z-prezydentem-ukrainy-zaproponowal-wspolne-obchody.html>)).

***

Не стала новиною інформація про те, що колишній радник з національної безпеки Дж. Болтон може «засвітити» схему Білого дому щодо тиску на Україну. Існує стенограма, але вона ще не доведена в контексті розмови між президентом Д. Трампом та його українським колегою В. Зеленським. «Якщо в Україні не було тиску на розслідування, то незрозуміло, чому стільки американських чиновників діяли так, ніби він є, і чому В. Зеленський був на межі зробити заяву про розслідування, незважаючи на сумніви Києва», – наголошує автор

(Lowry, Rich. Why John Bolton's 'bombshell' really isn't = [Чому „бомбочка” Джона Болтона насправді не працює] / R. Lowry // The New York Post. – New York, 2020. – 27.01. (<https://nypost.com/2020/01/27/why-john-boltons-bombshell-really-isnt/>)).

***

Член української делегації в Парламентській асамблеї Ради Європи Є. Кравчук повідомила, що депутата Верховної Ради України від фракції «Слуга народу». О. Мережка обрано віце-президентом організації. За її словами, О. Мережка – доктор юридичних наук, відомий учений і фахівець у сфері міжнародного права, голова комітету Ради з питань зовнішньої політики і міжпарламентського співробітництва

(Вице-президентом ПАСЕ избран депутат рады Украины = [Віце-президентом ПАРЄ обрано депутата Верховної Ради України] // Известия. – Москва, 2020. – 27.01. (<https://iz.ru/969006/2020-01-27/vitce-prezidentom-pase-izbran-deputat-rady-ukrainy>)).

***

Держсекретар М. Помпео накричав на репортера американської громадської радіостанції NPR після того, як журналістка поставила йому запитання про Україну та колишнього посла США в Києві. Про це розповіла своїй радіостанції кореспондент М.Л. Келлі, яка зустрічалася з М. Помпео для запису інтерв'ю. Після завершення інтерв'ю М. Помпео почав голосно висловлювати невдоволення питаннями щодо України, наголошує видання

(Durván kiosztott az amerikai külügyminiszter egy riportert, miután Ukrajnáról kérdezték = [Американський держсекретар грубо накричав на репортера після запитання про Україну] // HVG. – Budapest, 2020. – 25.01. (https://hvg.hu/vilag/20200125_Durvan_kiosztott_az_amerikai_kulugyminiszter_egy_riportert_a_mikor_az_Ukrajnarol_kerdezte).

***

А. С. Уіндман, американський українець, був першим чиновником Білого дому, який дав свідчення під час розслідування імпичменту президента США Д. Трампа – він почув розмову між президентом США Д. Трампом і Президентом України В. Зеленським. Цікаві не тільки свідчення, але й особистість А.С. Уіндмана. Історія сина експатріантів з України нагадує американську мрію: від важкого дитинства в новій країні до кращої освіти в Гарвардському університеті, підполковника у армії США і роботи в Раді національної безпеки Білого дому

(Neitikėtinias ukrainiečio skrydis: nuo skurdaus emigranto – iki Baltųjų rūmų pareigūno = [Неймовірна втеча українця: від бідного експата до чиновника Білого дому] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2020. – 25.01. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/rytai-vakarai/2020/01/25/news/neitiketinas-ukrainiecio-skrydis-nuo-skurdaus-emigranto-iki-baltuju-rumu-pareiguno-12997555/>).

***

Видання Politico пише, що Держсекретаря М. Помпео й без того чекало політичне «мінне поле», яким йому доведеться пройти в Києві. А після його зриву під час інтерв'ю із впливовим журналістом NPR його поїздка в Україну тепер стане ще більш складною. Колишні чиновники США й інші експерти, які стежать за подіями в Україні, не дуже оптимістично налаштовані. Вони сумніваються, що візит М. Помпео фундаментально перезапустить відносини, яким сильно нашкодив скандал імпичменту. Вони, однак, погоджуються, що приїзд держсекретаря – це, все ж таки, краще, ніж нічого. «Українці повинні почути від високопоставлених американців, що ми їх підтримуємо», – сказав колишній дипломат США з досвідом роботи у Європі Д. Фрід. Колишні американські чиновники й аналітики наголошують, що візит до Києва М. Помпео може бути використаний для просування твердження Д. Трампа про те, що він багато зробив, щоб допомогти Україні за час свого президентства

(Toosi, Nahal. Pompeo's upcoming Ukraine trip just got more awkward = [Майбутня поїздка Помпео до України стала більш незручною] / N. Toosi // Politico. – Arlington, 2020. – 25.01. (<https://www.politico.com/news/2020/01/25/mike-pompeo-ukraine-trip-104439>).

***

Президент України В. Зеленський, прибувши з візитом до Ізраїлю, вирушив до Стіни плачу, де взяв участь у молебні за мир в Україні. До молитви, яку читали рабин Києва М. Р. Асман і головний рабин Стіни плачу Ш. Рабинович, приєдналися й ізраїльтяни. Після молитви В. Зеленський залишив запис у книзі почесних відвідувачів. Прилетівши в Ізраїль, Президент України спантеличив організаторів Всесвітнього форуму пам'яті Голокосту, повідомивши, що вирішив передати місця,

призначені українській делегації, колишнім в'язням концтаборів і гетто, які не змогли потрапити на церемонію

(Вместо церемонии: Президент Украины посетил Стену плача и помолился за мир = [Замість церемонії: Президент України відвідав Стіну плачу і помолився за мир] // Вести. – Ришон-ле-Цион, 2020. – 24.01. (<https://www.vesty.co.il/articles/0,7340,L-5665180,00.html>).

***

Держсекретар МЗС Румунії Д. Некулееску звернувся до посла України в Румунії з вимогою пояснити, що мав на увазі Президент України В. Зеленський, який заявив, що «Північну Буковину зайняли румуни». Про це повідомляється у прес-релізі румунського МЗС. Слово «зайняли» було переведене як occupied, що викликало в Румунії обурення. У свою чергу, посол України в Румунії О. Баньков заявив, що «йдеться про неточний переклад слів Президента»

(Из-за речи Зеленского в Румынии разгорелся скандал = [Через виступ Зеленського в Румунії розгорівся скандал] // Haqqin.az. – Баку, 2020. – 24.01. (<https://haqqin.az/news/168346>).

***

Президент України полетів до Єрусалиму на Всесвітній форум Голокосту. На місці він дізнався, що через обмежену кількість місць, у тих, хто пережив Голокост, виникли труднощі участі в заході. Саме тому В. Зеленський вирішив дати їм місця української делегації. Президент наголосив, що, крім основних урочистостей, українська делегація продовжить брати участь у всіх запланованих заходах та всіх запланованих зустрічах з президентом Ізраїлю, прем'єр-міністром та головою Кнессету

(Zaremba, Maciej. Prezydent Ukrainy oddaje swoje miejsca na Światowym Forum Holokaustu. „Oni zasługują na to najbardziej” = [Президент України віддав своє місце на Всесвітньому форумі Голокосту. „Вони заслуговують цього найбільше”] / M. Zaremba // Wprost. – Poznan, 2020. – 23.01. (<https://www.wprost.pl/polityka/10291957/prezydent-ukrainy-oddaje-swoje-miejsca-na-swiatowym-forum-holokaustu-oni-zasluguja-na-to-najbardziej.html>).

***

Президент України В. Зеленський не виключає зустрічі зі своїм російським колегою В. Путіним у рамках Всесвітнього форуму Голокосту в Єрусалимі. Про це глава української держави сказав у Давосі, звідки направляється в Ізраїль. Разом з тим, імовірність такої зустрічі В. Зеленський вважає невисокою. У програму дводенного візиту В. Зеленського входять переговори з керівництвом Ізраїлю і зустріч із представниками ізраїльських ділових кіл

(В. Зеленский рассказал о возможности встречи с Путиным в Израиле = [В. Зеленський розповів про можливість зустрічі з В. Путіним в Ізраїлі] // Вести. – Ришон-ле-Цион, 2020. – 23.01. (<https://www.vesty.co.il/articles/0,7340,L-5664772,00.html>).

***

Президент України В. Зеленський виступив на Всесвітньому економічному форумі в Давосі, де назвав завданням своєї країни стати лідером Східної і Центральної Європи. Український лідер закликав учасників форуму в Давосі «стати акціонерами успіху нової України»

(В. Зеленский: Задача Украины – стать лидером Восточной и Центральной Европы = [В. Зеленський: Завдання України – стати лідером Східної і Центральної Європи] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 22.01. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30391599.html>)).

***

Щорічний Всесвітній економічний форум у Давосі має високий імідж. Основна тема форуму: «Зацікавлені сторони за згуртований та стійкий світ». Тобто, головними питаннями будуть проблеми виконання Паризьких домовленостей щодо клімату та досягнення цілей сталого розвитку. Традиційно на ці форуми збирається світова політична і бізнес-еліта. Історично склалося так, що саме участь у форумі президента США надає цьому зібранню найвищої політико-економічної ваги. Летить туди і Президент України В. Зеленський. Адже йому там обіцяють дати слово. Крім того, оголошено, що він головуватиме на засіданні інвестиційної ради. Автор наголошує, що хочеться, «щоб на цьому Всесвітньому форумі Україна була гідно представлена»

(Рибаченко, Віктор. У Давос – зуртом. Виправдано? / В. Рибаченко // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2020. – 22.01. (<https://www.chasipodii.net/article/24063/>)).

***

Член української делегації в роботі Парламентської асамблеї Ради Європи Є. Ясько заявила, що українська делегація не має наміру співпрацювати з представниками Росії під час участі в Асамблеї. Крім того, Є. Ясько підкреслила, що делегація не повинна дружити з Росією і забувати, хто агресор. «З Росією необхідно розмовляти тільки в рамках міжнародного права», – підкреслила Є. Ясько

(Украина отказалась сотрудничать с Россией в ПАСЕ = [Україна відмовилася співпрацювати з Росією в ПАРЄ] // Известия. – Москва, 2020. – 21.01. (<https://iz.ru/966818/2020-01-21/ukraina-otkazalas-sotrudnichat-s-rossiei-v-pase>)).

***

Автор підкреслює, що бюджетна служба Білого дому порушила закон, коли заморозила американську військову допомогу Україні. Президент Д. Трамп наказав зупинити допомогу в галузі безпеки в липні, про це засвідчила низка вищих посадових осіб Білого дому. Це був крок, який співпав з намаганням Президента та його союзників здійснити тиск на Україну для розслідування конкурента Д. Трампа від демократів. «Правильне виконання закону не дозволяє Президенту замінити власні політичні пріоритети на ті, які прийняв Конгрес у законі», – зазначено у звіті Управління контролю уряду

(Desiderio, Andrew. White House violated the law by freezing Ukraine aid, watchdog says = [Білий дім порушив закон, заморозивши допомогу Україні, зазначає спостерігач] / A. Desiderio, K. Cheney, C. Emma, J. Bresnahan // POLITICO. – Brussels, 2020. – 17.01. (<https://www.politico.eu/article/white-house-violated-the-law-by-freezing-ukraine-aid-watchdog-says/>).

***

Філадельфія є одним із найбільших осередків української громади у Сполучених Штатах. У Посольстві України у США підписали угоду про створення Почесного консульства нашої країни у Філадельфії. Про це повідомляє прес-служба українського дипломатичного представництва. Відзначається, що місто також є одним із найбільших осередків української громади у Сполучених Штатах. Обов'язки Почесного консула буде виконувати І. Мазур – громадський діяч, професійний юрист і віце-президент Української федерації Америки

(Україна відкриває консульство у Філадельфії // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2020. – 17.01. (<https://ukrslowo.net/swa/96570.html>).

***

В інтерв'ю кореспонденту Р. Меддау з MSNBC, Л. Парнас, соратник Р. Джуліані, звинуватив президента Д. Трампа у брехні за те, що він не знав, що Л. Парнас і Р. Джуліані роблять в Україні. «Президент США Д. Трамп точно знав, що відбувається», – додав він в інтерв'ю. Л. Парнас працював з Р. Джуліані, щоб розкопати політичний бруд в Україні щодо колишнього віце-президента Д. Байдена та його сина. В інтерв'ю Л. Парнас заявив, що Р. Джуліані доручив йому сказати українським чиновникам, що вся американська допомога в Україні буде утримана, якщо Україна не оголосить розслідування

(Strohm, Chris. Lev Parnas Says Trump Lied About What He Knew on Ukraine = [Л. Парнас стверджує, що Д. Трамп брехав про те, що він знав про Україну] / C. Strohm, B. House // Bloomberg. – New-York, 2020. – 16.01. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-01-16/lev-parnas-says-trump-lied-about-what-he-knew-on-ukraine>).

***

Україна відмовиться від бойкоту ПАРЕ. Відповідна постанова про повернення до цього органу була затверджена Верховною Радою України. Українська делегація разом з деякими іншими східноєвропейськими країнами не брала участі в ПАРЕ після голосування, яке відновило право голосу Росії, що було відкликано у 2014 р. у відповідь на анексію Криму. «Ми їдемо в Страсбург, щоб воювати за Україну», – про це пише глава української делегації в ПАРЕ Є. Ясько

(Ukrajina se po půl roce vrátí do Parlamentního shromáždění Rady Evropy = [Україна повертається до Парламентської асамблеї Ради Європи через нівроку] // Český rozhlas. – Prague, 2020. – 16.01. (https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-radaevropy-navrat_2001162031_cen).

***

Український посол у США В. Єльченко заявив, що США планують у 2020 р. виділити Україні понад 1 млрд дол., у тому числі на військову та економічну допомогу. За його словами, «немає країни, яка більше, ніж США, підтримує Україну саме в секторі безпеки та оборони». Під час прес-конференції дипломат зазначив, що 250 млн дол. уже виділені, ще 50 млн дол. будуть виділені за умови виконання певних умов і використання першої частини суми і ще майже 50 млн дол. – залишки з минулих років, які ще не реалізовані

(На Украине заявили о планах США выделить Киеву более \$1 млрд = [В Україні заявили про плани США виділити Києву понад 1 млрд доларів] // Обзор. – Вильнюс, 2020. – 16.01. (<https://www.obzor.lt/news/n56581.html>)).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Український Прем'єр О. Гончарук повідомив, що уряд України поставив перед собою амбітну мету – за підсумками виконання поставленої програми через п'ять років країна повинна відповідати критеріям членства у Євросоюзі. Він зазначив, що Україні необхідно синхронізувати екологічну політику з країнами – членами ЄС, зокрема в рамках «Європейської зеленої угоди». У зв'язку з цим О. Гончарук запропонував віце-президенту Єврокомісії з питань угоди Ф. Тіммермансу почати обговорення розвитку спільної дорожньої карти з реалізації екологічних програм. Амбітна мета Євросоюзу – до 2050 р. зробити Європу першим континентом, економіка якої не знищує природу

(А. Гончарук пообещал подвести Украину к критериям ЕС через пять лет = [О. Гончарук пообіцяв підвести Україну до критеріїв ЄС через п'ять років] // Известия. – Москва, 2020. – 28.01. (<https://iz.ru/969499/2020-01-28/goncharuk-poobeshchal-podvesti-ukrainu-k-kriteriiam-es-cherez-piat-let>)).

***

Віце-прем'єр України з питань європейської і євроатлантичної інтеграції Д. Кулеба вважає, що курс на вступ до Євросоюзу позитивно впливає на українську економіку, дозволяючи їй ставати сильнішою, відкриває нові можливості для іноземних інвестицій в Україну та для українського експорту у ЄС. Крім того, Прем'єр підкреслив, що намір України вступити у ЄС є незмінним і незворотнім, і забезпечує високі стандарти безпеки і благополуччя українських громадян. Він також зазначив, що нещодавні опитування свідчать про підтримку більшості українців (64 %) інтеграції з Євросоюзом

(Вице-премьер Украины рассказал о пользе от стремления страны в ЕС = [Віце-прем'єр України розповів про користь від прагнення країни до ЄС] // Известия. – Москва, 2020. – 23.01. (<https://iz.ru/967509/2020-01-23/vitse-premer-ukrainy-rasskazal-o-polze-ot-stremleniia-strany-v-es>)).

***

Президент України В. Зеленський, виступаючи на Всесвітньому економічному форумі в Давосі, повторив, що Україна бачить своє майбутнє у Євросоюзі, і Брюсселю для цього потрібно лише прийняти країну до складу ЄС. На його думку, сьогодні для цього слушний час. «Може, коли одна країна зробила exit, настав час для іншої країни зробити enter?», – підкреслив В. Зеленський

(В. Зеленский: Украина могла бы занять место Великобритании в Евросоюзе = [В. Зеленський: Україна могла б зайняти місце Великобританії в Євросоюзі] // Haqqin.az. – Баку, 2020. – 22.01. (<https://haqqin.az/news/168206>)).

НАТО

Віце-прем'єр уряду України з євроатлантичної та європейської інтеграції Д. Кулеба днями попросив НАТО розглянути заявку України про надання їй статусу партнера розширених можливостей. Сьогодні його мають лише п'ять країн: Швеція, Фінляндія, Австралія, Грузія і Йорданія. Тепер отримати такий статус намагається і Україна. Програму розширених можливостей (Enhanced Opportunities Partner, EOP) Північноатлантичний альянс запустив у 2014 р. Її мета – посилити оперативну сумісність військ країн-учасниць EOP із силами НАТО. Чим вища ця сумісність, тим простіша й ефективніша участь таких держав у місіях і операціях Альянсу

(Статус партнера расширенных возможностей НАТО: что он даст Украине = [Статус партнера розширених можливостей НАТО: що він дасть Україні] // День за днем. – Таллінн, 2020. – 21.01. (<https://rus.postimees.ee/6877630/status-partnera-rasshirennyh-vozmozhnostey-nato-hto-on-dast-ukraine>)).

***

Україна і НАТО домовилися про проведення спільних навчань в Одесі «Незламна стійкість – 2020» щодо забезпечення безпеки в Чорноморському регіоні. Учасники від України і країн-членів НАТО будуть відпрацьовувати алгоритм дій у кризових ситуаціях, які можуть виникнути в Чорноморському регіоні. Документ про проведення навчань підписали український віце-прем'єр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Д. Кулеба та заступник Генсека НАТО з питань політики та безпеки Б. Каденбах

(Украина проведет совместные учения с НАТО в октябре = [Україна проведе спільні навчання з НАТО в жовтні] // Известия. – Москва, 2020. – 16.01. (<https://iz.ru/964777/2020-01-16/ukraina-provedet-sovmestnye-ucheniia-s-nato-v-oktiabre>)).

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Зустріч російської та української делегацій у ПАРЕ передбачала конфлікти, які і відбулися. Один із них – з приводу зміни російської Конституції в частині її пріоритету над міжнародним правом. Комітет ПАРЕ з правових питань попросив Венеціанську комісію Ради Європи підготувати свій висновок на цю поправку до російського Основного закону. У кулуарах ПАРЕ вже ходить версія про те, що

Москва поспішає зафіксувати пріоритет Конституції у зв'язку з тим, що в ЄСПЛ зараз багато позовів до Росії, що стосуються Криму і ситуації на Донбасі. Ідеться і про міждержавні справи «Україна проти Росії» – таких нині п'ять, – і про тисячі індивідуальних звернень, пов'язаних як з Кримом, так і з ситуацією на Донбасі

(Соловьев, Владимир. Россия и Украина конфликтуют в ПАСЕ как ни в чем не бывало = [Росія і Україна конфліктують в ПАРЕ як ні в чому не бувало] / В. Соловьев // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 29.01. (https://www.kommersant.ru/doc/4234672?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0).

***

Багаторічний радник президента Росії В. Путіна В. Сурков, який відповідав за українські питання, вирішив піти з посади. Колишній впливовий віце-прем'єр-міністр та людина В. Путіна Д. Козак візьме на себе відповідальність за українське питання в уряді Росії. Як сказав політолог А. Чеснаков, «обидва політики бачать майбутнє Донбасу по-різному»

(Putinův ‚šedý kardinál‘ Vladislav Surkov odchází = [„Сірий кардинал” В. Путіна В. Сурков залишає посаду] // Český rozhlas. – Prague, 2020. – 28.01. (https://www.irozhlas.cz/komentare/komentar-libor-dvorak-rusko-vladimir-putin-vladislav-surkov-kreml-sedy-kardinal_2001281031_hag).

***

Колишній дипломат США К. Беннетт, який працював як у Києві, так і в Москві, на сторінках American Interest пише, що після майже шести років війни з Росією в Україні сформувався певний спектр громадянської думки, який у широкому сенсі можна поділити на два табори. Українці поділені на тих, хто вірить у можливість у короткостроковій перспективі домовитися з Росією про мирну угоду, яка закріпить український суверенітет, і тих, хто в це не вірить. К. Беннетт зауважує, що В. Зеленський однозначно зарахував себе в перший табір. Він обрав вирішення проблеми встановлення миру через переговори замість політики його попередника П. Порошенка в дусі «суверенітет через опір». На жаль, наголошує автор, «для В. Зеленського низка подій створила несприятливий набір умов, у яких просування обраного ним шляху може привести до ситуації, яка дестабілізує його уряд всередині країни й підірве позиції України у відносинах з її великим північним антагоністом». Автор наголошує, що за всіма пунктами В. Зеленський показав себе дуже добре під час першого великого випробування на зустрічі в нормандському форматі. «Але реальний стан речей, – наголошує автор, – лишиться обтяжливим як для України, так і для її Президента». Ключова проблема в тому, наголошує автор, що «російсько-українська війна абсолютно асиметрична»

(Bennett, Kirk. Ukraine and Russia. Zelensky Walks the Knife's Edge = [Україна і Росія. Зеленський ходить по лезу ножа] / К. Bennett // American Interest. – Washington, 2020. – 27.01. (https://www.the-american-interest.com/2020/01/22/zelensky-walks-the-knifes-edge/).

***

Російський політолог О. Чеснаков вважає, що відставка В. Суркова пов'язана зі зміною політики на українському напрямі. Його наступник Д. Козак, ще будучи віцепрем'єром, курирував український напрям, зокрема обмін полоненими. В Україні досить насторожено ставляться до Д. Козака, зізнається директор київського Інституту аналізу та менеджменту політики Р. Бортник. Імовірно, з приходом Д. Козака можна чекати змін у відносинах Москви і Києва, припускає президент Центру стратегічних комунікацій Д. Абзалов: активізуються процеси, пов'язані з обміном полоненими. Також із великою часткою ймовірності, на думку Д. Абзалова, позиція буде більш жорстка, припустимо, в питаннях особливого статусу Донбасу. Економічні зв'язки, поставка палива в Україну або, наприклад, відновлення реального сполучення, швидше за все, будуть активізовані, наголошує аналітик

(Рассохин, Александр. Украина примет нового Дмитрия Козака. Как изменятся отношения Москвы и Киева после ухода Владислава Суркова = [Україна прийме нового Дмитра Козака. Як зміняться відносини Москви і Києва] / А. Рассохин // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 27.01. (<https://www.kommersant.ru/doc/4233585>).

***

Прес-секретар Кремля Д. Песков повідомив, що між президентами Росії і України В. Путіним і В. Зеленським вже встановлений ефективний робочий контакт. Д. Песков також прокоментував інформацію про планування зустрічі глав держав в Ізраїлі в рамках форуму пам'яті жертв Голокосту. «Окрему зустріч просто фізично, на жаль, організувати неможливо», – сказав Д. Песков

(Песков рассказал об „эффективном контакте” между президентами России и Украины = [Песков розповів про „ефективний контакт” між президентами Росії та України] // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 26.01. (<https://www.kommersant.ru/doc/4233183>).

***

В. Сурков, відомий головний ідеолог путінської системи, подав у відставку як радник президента. В. Сурков був з В. Путіним із самого початку. Останніми роками В. Сурков відповідав за політику Москви щодо України. Зокрема, він симпатизував самопроголошеним ДНР і ЛНР і вважав, що невизнані республіки повинні стати зоною виняткового впливу Росії

(Lemond a Kreml főideológusa = [Кремлівський головний ідеолог подає у відставку] // Index.hu. – Budapest, 2020. – 25.01. (https://index.hu/kulfold/2020/01/25/lemond_a_kreml_foideologusa_vladyislav_szurkov/).

***

Куратор України і Донбасу В. Сурков написав прохання про відставку. Ця новина, на думку автора, стала сенсацією не тільки в Росії, але і в Україні. «Занадто незручним для Києва був В. Сурков, чиє ставлення до української влади було гранично жорстким», – підкреслює автор. «У Д. Козака репутація жорсткого переговорника, але при цьому прагматика».

(Соловьев, Владимир. Дмитрий Козак собирается в новый подход на Украину. Как может измениться политика Москвы в отношении Киева и Донбасса после ухода Владислава Суркова = [Дмитро Козак збирається в новий підхід в Україну. Як може змінитися політика Москви щодо Києва і Донбасу] / В. Соловьев // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 25.01. (<https://www.kommersant.ru/doc/4233004?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0#id1015701>).

***

Учасник конференції «Баку – Москва – діалог культур» колишній радник президента Росії, керівник служби протоколу президента СРСР М. Горбачова і президента Росії Б. Єльцина В. Шевченко заявив Haqqin.az, що «після 2024 року Путіна ні в якій формі у владі не буде». Разом з тим, він упевнений, що в результаті реформ державної системи Росії якихось принципових змін в її зовнішній політиці не передбачається. У будь-якому разі, нинішня політика російської влади ніяких змін щодо України і Близького Сходу не зазнає, наголошує політик

(Экс-советник президента России: „Путина ни в какой форме во власти не будет” = [Екс-радник президента Росії: „Путіна ні в якій формі у владі не буде”] // Haqqin.az. – Баку, 2020. – 25.01. (<https://haqqin.az/comics/168435>)

***

У своєму зверненні до Федеральних зборів Росії президент В. Путін запропонував провести масштабну конституційну реформу, що має суттєво змінити саму архітектуру держави. Аналітик вважає, що сам В. Путін збирається остаточно відмовитись від участі у президентських виборах, однак у Росії будуть суттєво збільшені можливості парламенту, уряду та регіональних лідерів. Послання В. Путіна Федеральним зборам Росії означає, що президент сусідньої країни запрограмував конфлікт Росії та України на роки, на десятиріччя, навіть на період після своєї відмови від влади. Цей конфлікт тепер буде підкріплено не тільки військовими, економічними і політичними можливостями російського режиму, але й зафіксовано у правовому просторі Росії, у її Конституції. Ці зміни дозволять Кремлю готуватися до нових конфліктів й захоплень і не боятися більше міжнародного права чи українських позовів. Автор наголошує, що «В. Путін, по суті, оголосив Україні війну – фактично відкриту війну»

(Портніков, Віталій. Путин оглосив Україні війну / В. Портніков // Гомін України. – Toronto, 2020. – 21.01. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21452/group/6>).

***

Вибори в самопроголошених республіках Донбасу можуть бути проведені тільки після переходу цих територій під контроль України і повернення біженців. Про це заявила прес-секретар представника української сторони в Тристоронній контактній групі з урегулювання Д. Оліфер. В іншому випадку, впевнена вона, «безпека на дільницях голосування не може бути забезпечена через імовірне відновлення бойових дій»

(Україна назвала умови проведення виборів в Донбасі = [Україна назвала умови проведення виборів на Донбасі] // Известия. – Москва, 2020. – 16.01. (<https://iz.ru/965195/2020-01-16/ukraine-nazvala-usloviia-provedeniia-vyborov-v-donbasse>).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

На Всесвітньому економічному форумі в Давосі Прем'єр-міністр України О. Гончарук повідомив, що Україна віддасть державну залізничну компанію в управління національному оператору Німеччини – Deutsche Bahn. За словами глави українського уряду, термін управління становитиме 10 років. Прем'єр-міністр зазначив, що країна збереже повний контроль над держконцерном. О. Гончарук вважає, що співпраця з Німеччиною допоможе Україні в боротьбі з корупцією. Представник Deutsche Bahn заявив, що компанія буде надавати консультаційні послуги, проте про управління поки не йдеться

(Київ привлечёт ФРГ для управления железными дорогами Украины = [Київ залучить ФРН для управління залізницями України] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 23.01. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30393336.html>).

***

Автор статті Б. Томс – голова Британської торгово-промислової палати – пише, що після того, як Великобританія покине ЄС, вона матиме можливість продемонструвати переваги Brexit, знизивши витрати на продовольство за допомогою сприятливих торгових договорів. Україна може бути особливо важливою для Великої Британії, оскільки вона географічно відносно близька. Український експорт високоякісної пшениці, кукурудзи, ячменю, птиці та інших важливих харчових продуктів повинен мати можливість повністю задовольнити збільшений попит Великої Британії в осяжному майбутньому та за значно нижчі ціни, ніж може запропонувати ЄС. Угода про вільну торгівлю з Україною допоможе вирішити потребу Великої Британії в продовольчій безпеці в той момент, коли питання набуває дедалі більшого масштабу в геополітичному порядку денному. Україна, на думку автора, також значно виграє від того, щоб Великобританія стала головним споживачем української сільськогосподарської продукції. «Це не дало б країні бути надмірно залежною від будь-якого ринку, такого як Китай, Індія чи Близький Схід», – зазначає автор

(Toms, Bate. Ukraine can feed Brexit Britain = [Україна може годувати британців] / B. Toms // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 22.01. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraine-can-feed-brexit-britain/>).

***

У Києві відбувся урочистий прийом з нагоди Нового року за місячним календарем. Радник-посланник посла КНР в Україні У. Ляньвень сказав, що нинішнє торжество стало прекрасним приводом згадати про великі успіхи, досягнуті у 2019 р. у китайсько-українських відносинах. «По-перше, – наголовис посол, – товарообіг між країнами встановив рекорд». За січень-листопад минулого року він становив близько

10,7 млрд дол., а за підсумками цього року – 12 млрд дол. Ще одним важливим досягненням китайсько-українських зв'язків радник-посланник назвав інтенсифікацію гуманітарних контактів і співпраці на місцях. Також дипломат приділив особливу увагу взаємодії двох країн у галузі культури. На думку дипломата, досягнення цих успіхів стало можливим завдяки тому, що в основі відносин Китаю і України лежать щира дружба, взаємна повага і симпатія

(В Киеве прошел прием по случаю праздника Весны для этнических китайцев и китайских эмигрантов = [У Києві відбувся прийом з нагоди свята Весни для етнічних китайців і китайських емігрантів] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 19.01. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0119/c31519-9650036.html>).

***

Керівництво Рівненської області і китайська компанія Power Construction Corporation of China /PowerChina/ підписали меморандум про співпрацю щодо розвитку міжнародного аеропорту «Рівне». Ідеться про можливість перетворити аеропорт, який має для області стратегічне значення, у міжнародний хаб шляхом реконструкції зони польотів і модернізації інфраструктури вантажних перевезень. Заступник генерального директора департаменту розвитку ринку у Євразійському регіоні компанії PowerChina Ч. Шіцзюнь підтвердив факт підписання меморандуму. Наразі компанія має в Україні сім контрактів, в основному це контракти у сфері інфраструктури та енергетики. «Підписання меморандуму про взаєморозуміння, що стосується аеропорту „Рівне”, стало проявом послідовного підходу, який передбачає зміцнення співпраці з Україною», – заявив Ч. Шіцзюнь

(Китайская компания PowerChina может принять участие в развитии аэропорта на северо-западе Украины = [Китайська компанія PowerChina може взяти участь у розвитку аеропорту на північному заході України] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 17.01. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0117/c31519-9649575.html>).

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Зарплати суддів-початківців у Молдові за останні п'ять років зросли у три рази, але вона в п'ять разів менша середнього показника по країнах Євросоюзу. При цьому зарплати менші, ніж у Молдові, отримують тільки судді-початківці в Україні. Зарплата українських суддів у середньому становить 7 318 євро в рік, що менше навіть показника Молдови 2016 р., коли середня зарплата суддів-початківців становила в середньому 7 648 євро в рік, а у 2018 р. вона виросла до 10 794 євро в рік. Про це свідчать дані Центру юридичних ресурсів Молдови (CRJM) за фінансової підтримки Швеції

(Сколько получают начинающие судьи и прокуроры в Молдове и Европе = [Скільки отримують початківці судді і прокурори в Молдові та Європі] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2020. – 28.01. (<https://noi.md/ru/obshhestvo/skoliko-poluchayut-nachinayushhie-sudii-i-prokurory-v-moldove-i-evrope>).

***

За словами Прем'єр-міністра України О. Гончарука, Україна може домогтися кредиту від Міжнародного валютного фонду в 5,5 млрд дол. у першому кварталі. «У грудні уряд досяг угоди на рівні персоналу, у нас немає ніяких суперечок», – сказав О. Гончарук в інтерв'ю в кулуарах Всесвітнього економічного форуму в Давосі. Президент України В. Зеленський прагне підняти економічне зростання та залучити іноземних інвесторів, які розглядають МВФ як гаранта сприятливих для ринку реформ

(Clark, Torrey. Ukrainian PM Says \$5.5 Billion IMF Deal Can Be Sealed by April = [Прем'єр-міністр України запевнив, що угода МВФ у 5,5 мільярдів доларів може бути укладена до квітня] / T. Clark, A. Dudik // Bloomberg. – New-York, 2020. – 23.01. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-01-23/ukrainian-pm-says-5-5-billion-imf-deal-can-be-sealed-by-april>)).

***

Звільнити від плати за навчання всіх студентів болгарської діаспори в Албанії, Косові, Молдові, Північній Македонії, Україні та Сербії, прийнятих актами Ради Міністрів у болгарських державних вищих навчальних закладах. Це передбачено змінами в чотирьох нормативних актах, які Рада Міністрів прийняла своєю постановою на засіданні. Зміни до указу про умови та порядок надання стипендій студентам, аспірантам та спеціалістам державних вищих навчальних закладів та наукових організацій передбачають безумовне надання стипендій у розмірі 240 левів на перший рік навчання прийнятих студентів з Албанії, Косова, Молдови, Північної Македонії, України та Сербії. Поправка стосується новоприйнятих студентів на 2020/2021 навчальний рік

(Атанасова, Видка. Кабинетът освободи от такса български студенти от чужбина = [Кабинет звільнив болгарських студентів з-за кордону від плати] / В. Атанасова // Дневник. – Sofia, 2020. – 23.01. (https://www.dnevnik.bg/bulgaria/2020/01/23/4020017_kabinetut_osvobodi_ot_taksa_bulgarskite_studentsi_ot/)).

***

Президент України В. Зеленський запропонував податкові пільги інвесторам, оскільки він прагне активізувати інтерес до продажу державних активів. «Приходьте, і ми захистимо ваші інвестиції», – заявив В. Зеленський на Всесвітньому економічному форумі в Давосі. «П'ятирічні канікули для корпоративного податку застосовуватимуться до тих, хто витратить 10 млн дол. або більше на тендери на приватизацію у 2020 чи 2021 р.», – сказав він. За словами В. Зеленського, «приватизація основних активів розпочнеться навесні»

(Choursina, Kateryna. Ukraine to Offer Tax Breaks to Buyers of State Companies = [Україна може запропонувати покупцям державних компаній податкові пільги] / K. Choursina // Bloomberg. – New-York, 2020. – 22.01. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-01-22/ukraine-to-offer-tax-breaks-to-buyers-of-state-companies>)).

***

Найбільша спотова товарна біржа Китаю Bohai Commodity Exchange, з річним оборотом у 1 трлн дол. придбала 49,9 % акцій Першої фондової торгової системи (ПФТС) України. ПФТС є провідним і найстарішим ринковим майданчиком з торгівлі цінними паперами в країні. Як зазначає видання, китайська біржа викупила пакети акцій, що належали офшорним компаніям Primeview Ltd, Dakal Ltd, Crookston Ltd, Boline Ltd і Parvana Ltd

(Китайская товарная биржа купила 49,9% акций ведущей фондовой биржи Украины = [Китайська товарна біржа купила 49,9% акцій провідної фондової біржі України] // Коммерсантъ. – Москва, 2020. – 16.01. (<https://www.kommersant.ru/doc/4220686?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>).

ЕКОНОМІКА

Незважаючи на те, яку стратегію продажів вибрали виробники яблук, перший місяць другої половини сезону підтвердив попередні прогнози аналітиків за обсягами виробництва і якісними параметрами яблук, зібраних у 2019 р. Протягом усього звітного періоду аналітики відзначали зростання цін у сегменті якісного яблука в Україні та Молдові. Основним результатом цього звітного періоду можна вважати зростання рівня цін на яблука в Молдові, де сорт яблук «Фуджі» вже перевищив цей самий показник в Україні. Цінники щодо інших сортів також упритул підійшли до значень, зафіксованих на українському ринку

(Молдова и Украина – лидеры по подорожанию яблок = [Молдова і Україна – лідери з подорожчання яблук] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2020. – 28.01. (<http://www.vedomosti.md/news/moldova-i-ukraina-lidery-po-podorozhaniyu-yablok>).

***

На думку автора, українська влада прийняла рішення, безпрецедентне для всього пострадянського простору, – передає управління залізницею країни німцям, зокрема оператору ЖД Німеччини Deutsche bahn. Соцмережі, причому не тільки український їх сегмент, зарясніли різними коментарями, у т. ч. і звинуваченнями на адресу офіційного Києва, в яких стверджується, що влада «продає країну», «розбазарює державну власність», та й просто «зливає Україну»

(Аблотия, Тенгиз. Украина выбрала работающего немца вместо бездельника патриота = [Україна вибрала працюючого німця замість нероби патріота] / Т. Аблотия // Haqqin.az. – Баку, 2020. – 24.01. (<https://haqqin.az/multimedia/168367>).

***

Прем'єр-міністр України О. Гончарук заявив, що Україна збирається передати залізницю німецькому оператору Deutsche Bahn на 10 років. Уряд України вніс на розгляд Верховної Ради проект постанови про програму діяльності Кабміну на п'ять

років. Планується розділити «Укрзалізницю» на три компанії і провести первинне публічне розміщення її акцій на міжнародних біржах. Окремим напрямом стане оновлення парку пасажирських вагонів і локомотивів, а також робота із забезпечення ремонту та модернізації залізничної інфраструктури

(Киев намерен передать железную дорогу в управление Deutsche Bahn = [Київ має намір передати залізницю в управління Deutsche Bahn] // Известия. – Budapest, 2020. – 23.01. (<https://iz.ru/967547/2020-01-23/kiev-nameren-peredat-zheleznuuu-dorogu-v-upravlenie-deutsche-bahn>).

***

Аналітик наголошує, що дефіцит у торговому балансі України зростає. Дірка вже досягає рекордних 10 млрд дол. Це на 6 % більше, ніж рік тому. Дані за 11 місяців 2019 р., опубліковані статистичним бюро, дають розмір дефіциту в 9,3 млрд дол. тоді, як центральний банк оцінив його в 10 млрд дол. Це рекорд, що підтверджує все більш слабку конкурентоспроможність вітчизняного виробництва. Ця ситуація може поглибитися в найближчі роки. Урядові прогнози оцінюють дефіцит зовнішньої торгівлі України у 13,78 млрд дол. (за негативного сценарію – 13,96 млрд дол.) цього року, 14,92 млрд дол. (15,6) у наступному та 16,11 млрд дол. (17,25) у 2022 р. На думку українських економістів, дефіцит, що зростає, вражає вітчизняну промисловість, яка має дедалі більше труднощів ефективно конкурувати з іноземним виробництвом. І це негативно впливає на ринок праці; компанії зменшують зайнятість, падають доходи бюджету. Незважаючи на це, дані на сьогодні показують, що економіка України зростає і гривня зміцнюється. Б. Данилишин, голова ради Національного банку України, пояснює це переорієнтацією експорту з металургії та хімії на аграрне виробництво та металургійне виробництво деталей. Проте повноцінної стратегії розвитку сьогодні в Україні немає, вважає авторка публікації

(Trusewicz, Iwona. Ukraina: Rekordowa dziura w handlu zagranicznym = [Україна: рекордна дірка у зовнішній торгівлі] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 17.01. (<https://www.rp.pl/Handel/301179947-Ukraina-Rekordowa-dziura-w-handlu-zagranicznym.html>).

***

Глава українського уряду О. Гончарук заявив, що завдяки нинішній макроекономічній ситуації ВВП України може стрімко зростати найближчі кілька років. О. Гончарук перерахував основні макроекономічні успіхи України за минулий рік. Зокрема, за його словами, у 2019 р. зросли золотовалютні резерви, зміцнився курс гривні, залучено 2,5 млрд дол. прямих іноземних інвестицій та уповільнилася інфляція

(ВВП Украины может стремительно расти ближайшие несколько лет – премьер-министр = [ВВП України може стрімко зростати найближчі кілька років – прем'єр-міністр] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 17.01. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0117/c31519-9649579.html>).

***

Atlantic Council у статті пише про Д. Гурського – одного з численних українців, які рухають країну вперед шляхом створення нового бізнесу та інновацій. Новий стартап-центр Д. Гурського прагне надати такі можливості, щоб Маріуполь міг утримувати тисячі ІТ-фахівців, які пройшли тут навчання. Це другий стартовий центр Д. Гурського. У 2016 р. його неурядова агенція Social Boost відкрила за допомогою мережі Omidyar у Києві центр, який користується значним успіхом. Наразі в цьому центрі працюють 700 осіб. За кілька років він уже запустив 153 окремих стартапів, які зібрали 2 млн дол. капіталу та гранти. Маріупольський центр розроблений за моделлю Київського та отримав фінансування від USAID ERA, Європейського інвестиційного банку та Маріупольського фонду розвитку

(Francis, Diane. Startup culture in a frontline city = [Стартап-культура у прифронтовому місті] / D. Francis // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 16.01. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/startup-culture-in-a-frontline-city/>)

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

Компанія «Укртранснафта» повністю витіснила російську нафту з підвищеним вмістом хлорорганічних сполук з української ділянки нафтопроводу «Дружба». У компанії також відзначили, що російська компанія «Транснефть» виплатила компенсації «Укртранснафті»

(„Укртранснафта” очистила участок трубопровода „Дружба” от загрязненной нефти = [„Укртранснафта” очистила ділянку трубопровода „Дружба” від забрудненої нафти] // Известия. – Москва, 2020. – 22.01. (<https://iz.ru/967319/2020-01-22/ukrtransnafta-ochistila-uchastok-truboprovoda-druzhba-ot-zagriaznennoi-nefti>).

***

Підписання з Росією нового контракту на транзит газу дозволило Україні знизити тарифи для споживачів, заявив у Фейсбуці глава «Оператора ГТС України» С. Макогон. Проте, через «Турецький потік» Україна втратила 15 млрд кубометрів транзиту в рік, додав С. Макогон. Найбільше, за його словами, від цього постраждала Молдова, яка втратила практично всю транзитну виручку

(На Украине оценили последствия контракта с Россией на транзит газа = [В Україні оцінили наслідки контракту з Росією на транзит газу] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2020. – 19.01. (<http://www.vedomosti.md/news/na-ukraine-ocenili-posledstviya-kontrakta-s-rossiej-na-tranz>).

***

Генеральний директор ТОВ «Оператор ГТС України» С. Макогон розповів, що через зниження обсягів транзиту російського газу в Україну планують вивести з експлуатації до 80 % компресорних станцій, які задіяні в транспортуванні. «Ми будемо вкладати кошти в модернізацію тільки тих компресорних станцій, які будуть

використовуватися, а решту будемо поступово виводити з експлуатації. Зараз ми готуємо техніко-економічне обґрунтування для оптимізації системи», – сказав генеральний директор нового «Оператора газотранспортної системи» України. Співголова Фонду енергетичних стратегій Д. Маруніч вважає, що в нових умовах транзиту скорочення потужностей української ГТС – неминучий процес

(Низким транзитом по ГТС Україне: будут остановлены до 80% компрессорных станций = [Низьким транзитом по ГТС України: будуть зупинені до 80% компресорних станцій] // Обзор. – Вильнюс, 2020. – 17.01. (<https://www.obzor.lt/news/n56600.html>)).

***

Російська газова монополія не отримала в необхідний термін альтернативного каналу поставок газу у Європу в обхід України, а тому їй довелося піти на видимі поступки в переговорах з приводу продовження транзиту. «Газпром» у терміновому порядку виплатив українському «Нафтогазу» 2,9 млрд дол. за рішенням Стокгольмського арбітражу. Крім того, протягом найближчого року через територію України планується прокачати у Європу близько 65 млрд кубометрів палива. Так що в цьому плані, на думку автора, США досягли проголошених політичних цілей – перешкодити Москві залишити Київ без доходів за транзит газу. При цьому США не приховують свого бажання з часом повністю замінити поставки у Європу «токсичного» газу з Росії на «вільний і демократичний» газ (СПГ) власного виробництва. Однак вирішення питання про продовження транзиту через Україну зовсім не означає автоматичного припинення зовнішньої протидії «Північному потоку -2», зауважує автор

(Ханов, Михаил. Турецкий поток: изменит ли газопровод энергетический рынок в Европе? = [Турецький потік: чи змінить газопровід енергетичний ринок в Європі?] / М. Ханов // Обзор. – Вильнюс, 2020. – 17.01. (<https://www.obzor.lt/news/n56601.html>)).

***

Канцлер Німеччини А. Меркель під час телефонних переговорів із Президентом України В. Зеленським заявила про необхідність збільшити інвестиції в українську газотранспортну систему для підвищення її конкурентоспроможності. Відзначається, що під час розмови сторони обговорили домовленості щодо транзиту газу через територію України у Європу. В. Зеленський підкреслив, що задоволений досягнутим компромісом і укладенням нового контракту, і подякував Німеччині за посередництво

(Меркель отметила важность увеличения инвестиций в ГТС Украины = [Меркель наголосила на важливості збільшення інвестицій в ГТС України] // Обзор. – Вильнюс, 2020. – 16.01. (<https://www.obzor.lt/news/n56558.html>)).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Президент України В. Зеленський підписав указ про терміни проведення призовів на строкову військову службу 2020 р., а також про звільнення в запас тих,

хто її вже відбув. На строкову службу цього року призватимуть у квітні–червні й у жовтні–грудні. «Призвати на строкову військову службу придатних за станом здоров'я до військової служби громадян України чоловічої статі, яким до дня відправлення у військові частини виповнилося 18 років, і старших осіб, які не досягли 27-річного віку і не мають права на звільнення або відстрочку від призову на строкову військову службу», – ідеться в указі, який набере чинності з березня 2020 р. Термін служби в українській армії становить 18 місяців для призовників без вищої освіти і 12 місяців для призовників зі ступенем спеціаліста або магістра

(Клен, Євген. Українці знову підуть до війська з 18 років / Є. Клен // Міст. – New York, 2020. – 22.01. (<http://meest-online.com/ukraine/society/ukrajintsi-znovu-pidut-do-vijska-z-18-rokiv/>).

***

РНБО розглянула проект стратегії національної безпеки України, пріоритетними напрямками якого є забезпечення незалежності та державного суверенітету, розвиток людського капіталу, європейська та євроатлантична інтеграція, а також відновлення територіальної цілісності країни. Реалізація цих пріоритетів буде забезпечуватися шляхом відновлення миру і державного суверенітету на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, здійсненням комплексу міжнародно-правових, політико-дипломатичних, гуманітарних та економічних заходів «Крим – це Україна». «Також пропонується вжити заходів для зменшення ймовірності ескалації конфлікту з РФ і напруженості в двосторонніх відносинах», – ідеться в повідомленні. Президент України В. Зеленський заявив, що засідання має консультативно-дорадчий характер, і запропонував усім учасникам протягом тижня детально опрацювати проект стратегії і подати свої пропозиції

(Киев в стратегии нацбезопасности решил гасить конфликт с Россией = [Київ у стратегії нацбезпеки вирішив гасити конфлікт з Росією] // Обзор. – Вильнюс, 2020. – 20.01. (<https://www.obzor.lt/news/n56653.html>).

***

Президент України В. Зеленський підписав указ про призов на строкову службу до Збройних сил України з 18 років. У минулому році призов до армії здійснювався при досягненні 20 років. Весняний призов розпочнеться у квітні і закінчиться у червні, а осінній – у жовтні і триватиме до грудня. Україна почала підготовку до скасування призову в армію і формування професійних Збройних сил за стандартами НАТО. За словами міністра оборони країни А. Загороднюка, «модель строкової служби в армії не має майбутнього»

(На Украине изменился возраст призыва на срочную службу = [В Україні змінився вік призову на строкову службу] // Известия. – Москва, 2020. – 16.01. (<https://iz.ru/965091/2020-01-16/na-ukraine-izmenilsia-vozzrast-prizyva-na-srochnuiu-sluzhbu>).

***

П'ятий рік в Україні триває канадська навчальна тренувальна місія UNIFIER. Канадські військовослужбовці навчають українських на базі Міжнародного навчального центру Національної академії імені гетьмана П. Сагайдачного (Яворівський полігон). У ротатії беруть участь до 200 канадських військовослужбовців. Місія UNIFIER триватиме до 2022 р. Канадський уряд вирішив виділити Україні понад 100 млн дол., з яких більшість скерують на продовження тренувань UNIFIER, проведення безпекових реформ в Україні. Уперше Яворівський полігон відвідав командувач Сухопутних військ Збройних сил Канади генерал-лейтенант В. Ейр, який призначений на цю посаду у липні 2019 р. Канадський генерал відповів на кілька запитань автору статті

(Терещук, Галина. „Ситуація в Україні має вплив на весь світ” / Г. Терещук // Гомін України. – Toronto, 2020. – 21.01. (http://www.homin.ca/news.php/news/21449/group/28).

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Президент України В. Зеленський обійняв свою посаду завдяки обіцянкам очистити країну від тіньової мережі грошей і впливу. Наразі боротьба з корупцією в Україні зіштовхнулася із сильним опором. New York Times пише, що Президенту України потрібно продемонструвати західним кредиторам, що він серйозно налаштований переслідувати шахрайство великих масштабів. Тільки так він зможе отримати мільярди доларів позики від МВФ, які країні дуже потрібні, а також для життєздатності України на шляху до зближення із Заходом. Українська мафія, намагається підкупити й залякати членів правлячого блоку В. Зеленського в парламенті, щоб підірвати законодавчі ініціативи, націлені проти організованої злочинності. Про це розповів виданню голова депутатської фракції «Слуга народу» Д. Арахамія.

(Troianovski, Anton. Ukraine's President Said He'd Fight Corruption. Resistance Is Fierce. = [Президент України сказав, що бореться з корупцією. Опір лютий] / A. Troianovski // The New York Times. – New York, 2020. – 19.01. (https://www.nytimes.com/2020/01/19/world/europe/zelensky-ukraine-corruption.html?searchResultPosition=30).

РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Український громадянин, який розшукується за злочин, скоєний наприкінці липня 2018 р., був заарештований у Болгарії. Жертва злочинця, яку той облив кислотою, через травми померла в лікарні. Утікача було затримано в чорноморському місті Бургас і поміщено під варту, поки суд не винесе рішення про його екстрадицію в Україну, ідеться в повідомленні прокуратури

(Ukraine acid attack suspect arrested in Bulgaria = [Підозрюваного в кислотній атаці в Україні затримали в Болгарії] // The News. – Karachi, 2020. – 29.01. (https://www.thenews.com.pk/print/605856-ukraine-acid-attack-suspect-arrested-in-bulgaria).

***

Національна поліція України відкрила дві кримінальні справи через можливе незаконне стеження за колишнім послом США в Києві М. Йованович. У повідомленні МВС України говориться, що справа відкрита за матеріалами, опублікованими комітетом з розвідки Палати представників Конгресу США в рамках процедури про імпічмент президента Д. Трампа. У повідомленні українського МВС повідомляється, що влада України не має наміру втручатися у внутрішні справи США, однак має перевірити, чи не був порушений закон. МВС звернулося до американського ФБР з проханням про сприяння в розслідуванні

(Украина открыла дело по подозрению в слежке за бывшим послом США = [Україна відкрила справу за підозрою в стеженні за колишнім послом США] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 17.01. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30381386.html>)).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

У Києві підтвердили один випадок захворювання коронавірусом. Такі результати показало дослідження державної установи «Київський міський лабораторний центр МОЗ України». Який саме це коронавірус, у повідомленні не вказано, але в коментарях лабораторія зазначає, що це «не китайський вірус».

(Коронавирус добрался до Украины = [Коронавірус дістався до України] // Haqqin.az. – Баку, 2020. – 27.01. (<https://haqqin.az/news/168572>)).

***

Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України офіційно повідомив прикордонну службу України, а також усіх керівників лабораторних центрів МОЗ та структурних підрозділів охорони здоров'я про ситуацію з коронавірусом у Китаї та актуальних рекомендаціях ВООЗ. Про це повідомили в прес-службі МОЗ. «З метою раннього виявлення можливих випадків nCoV в Україні і прийняття відповідних протиепідемічних заходів підготовлено практичні рекомендації», – зазначено в повідомленні

(Минздрав Украины сделал объявление, касающееся коронавируса в Китае = [МОЗ України зробив оголошення, що стосується коронавіруса в Китаї] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2020. – 22.01. (<https://noi.md/ru/v-mire/minzdrav-ukrainy-sdelal-obiyavlenie-kasayushheesya-koronavirusa-v-kitae>)).

***

У Чехії, селищі Степанове, ветеринари виявили пташиний грип, хвороба не була підтверджена в сусідніх областях. Крім Чехії, про нові випадки захворювання повідомляють Словаччина, Німеччина та Україна

(Ptáci chřipka se ve Štěpánově v dalších chovech nepotvrdila. Opatření ale trvá = [Пташиний грип не був підтверджений в інших порід птахів у Степанові. Але заходи

тривають] // Český rozhlas. – Prague, 2020. – 21.01. (<https://vysocina.rozhlas.cz/ptaci-chripka-se-ve-stepanove-v-dalsich-chovech-nepotvrдила-opatreni-ale-trva-8138012>)).

ІСТОРИЯ

Кремль розкритикував Президента України за звинувачення Німеччини і Радянського Союзу у розпалі Другої світової війни. На думку автора, вирішальну роль Радянського Союзу в розгромі нацистської Німеччини в 1945 р. президент В. Путін роками використовує як аргумент, щоб виправдати особливе місце Росії у світі

(Vasilyeva, Nataliya. Russia furious with Ukraine after president sides with Poland in WWII whitewash row = [Росія осканеніла на Україну після того, як Президент встав на сторону Польщі] / N. Vasilyeva // The Telegraph. – London, 2020. – 28.01. (<https://www.telegraph.co.uk/news/2020/01/28/russia-furious-ukraines-president-sides-poland-wwii-whitewash/>)).

***

Пам'ять про Крути повернулася в Україну із відновленням незалежності в 1991 р. Але протягом двох десятиліть бій згадували як трагедію чи навіть поразку. Оборонці станції загинули, більшовики продовжили наступ на Київ. Також суттєво завищувалася кількість жертв, знижувався вік бійців, їхні військові навички. Відтак згадування Крут перетворилося в плач і розпач від чергової поразки, власною жертвовністю. Такий підхід далекий не лише від об'єктивної історичної оцінки того, що сталося під станцією Крути в січні 1918 р., але й від справжнього вшанування пам'яті учасників цих подій

(Бій під Крутами. це була перемога українців, а не поразка // Гомін України. – Toronto, 2020. – 28.01. (<http://www.hom.in.ca/news.php/news/21472/group/28>)).

***

Президент України В. Зеленський заявив, що в розв'язанні війни нарівні з фашистською Німеччиною винен Радянський Союз. Він додав, що Польща першою відчула на собі «змову тоталітарних режимів». Прессекретар російського лідера Д. Песков назвав його позицію неприйнятною й образливою для ветеранів. За словами представника Кремля, глава української держави солідаризується з точкою зору польського керівництва, яку Москва вважає помилковою

(Кремль ответил на слова Зеленского о вине СССР за развязывание Второй мировой = [Кремль відповів на слова Зеленського про вину СРСР за розв'язання Другої світової] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2020. – 28.01. (<http://www.vedomosti.md/news/kreml-otvetil-na-slova-zelenskogo-o-vine-sssr-za-razvyazyvan>)).

***

Друга світова війна не закінчилася. Останній її бій відбувається у Єрусалимі. Це війна інтерпретації подій 1939–1945 рр. Ця суперечка була перенесена на велику

міжнародну нараду з нагоди 75-ї річниці визволення Освенціма Радянською армією. Польські урядовці визначили Радянський Союз одним із головних винуватців Другої світової війни. Колишній міністр закордонних справ Польщі також заявив, що Освенцім був фактично звільнений «українцями», а саме першим Українським фронтом, а не «росіянами». У єрусалимській інтерпретації історії беруть участь українці, ізраїльський уряд та в різних формах європейські чи світові єврейські організації

(Druhá světová válka pokračuje v Jeruzalémě = [Друга світова війна триває в Єрусалимі] // Český rozhlas. – Prague, 2020. – 24.01. (https://www.irozhlas.cz/komentare/jeruzalem-vyroci-osvobozeni-osvetimi-polsko-rusko-komentar-fingerland_2001240629_jak)).

***

У листопаді 1904 р. народився Герой України, генерал-лейтенант К. Дерев'янку. Саме він 2 вересня 1945 р. приймав від імені СРСР на борту американського судна «Міссурі» капітуляцію Японії перед четвіркою держав-союзників США, СРСР, Китаєм і Великобританією. Підписаний акт означав завершення Другої світової війни. У травні 2007 р. Президент України В. Ющенко підписав указ про присвоєння К. Дерев'янку посмертно звання Героя України за мужність і самовідданість у роки Другої світової війни, визначні дипломатичні заслуги у повоєнному врегулюванні міждержавних відносин

(Вівчарик, Олександр. Українець закінчив Другу світову війну / О. Вівчарик // Свобода. – Parsippany, NJ, 2020. – 23.01. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%a3%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d0%b5%d1%86%d1%8c-%d0%b7%d0%b0%d0%ba%d1%96%d0%bd%d1%87%d0%b8%d0%b2-%d0%94%d1%80%d1%83%d0%b3%d1%83-%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%be%d0%b2%d1%83-%d0%b2%d1%96%d0%b9/>)).

***

Прем'єр-міністр Польщі М. Моравецький звинуватив вище керівництво Росії у фальсифікації історії його країни. Згідно з архівними документами, виданими в 1945 р. Міністерством оборони Росії, бійці польського опору вбивали євреїв та українців під час Другої світової війни. У своєму профілі у Facebook М. Моравецький запитав риторично, які ще «дурниці» будуть сфабриковані проти тих, хто не визнавав своїх злочинів у Катині десятиліттями, повідомляють польські ЗМІ. Політик нагадав, що Москва опублікувала розсекречені документи, що стосуються Варшавського повстання та вступу Червоної армії до Варшави у січні 1945 р.

(Полша реагирва остро на руски обвиненија за избити евреји и украинци през Втората световна война = [Польща різко реагує на звинувачення Росії щодо загиблих євреїв та українців під час Другої світової війни] // Дневник. – Sofia, 2020. – 23.01. (https://www.dnevnik.bg/evropa/2020/01/20/4018320_polsha_reagira_ostro_na_ruski_obvinenija_zh_izbiti/)).

***

Наприкінці січня 1860 р. вийшло повне видання найголовнішої книги в Україні після Біблії – «Кобзар» Т. Шевченка. І. Франко запевняв, що «Шевченко зробив для свого народу більше, ніж десять переможних армій». Командувач Українською повстанською армією В. Кук заявляв, що «Кобзар» був головним підручником його вояків. А політолог А. Окара – що «Шевченко є автором України, бо не було б його, можна казати напевне, – не існувало б і такої країни»

(Голод, Ігор. Як Тарас Шевченко цензорів дуриєв / І. Голод // Міст. – New York, 2020. – 22.01. (<http://meest-online.com/history/as-it-was/yak-taras-shevchenko-tsenzoriv-duryiv/>)).

***

Газета публікує огляд із широким спектром точок зору щодо історії приєднання України до Росії. У центрі уваги – гетьман Богдан Хмельницький та події 1654 р., які стали поворотним моментом в історії України та Росії. Поточні оцінки Переяславської Ради у різних країнах різні, наголошує автор. Після розпаду Радянського Союзу в Україні багато фактів було переглянуто. Найяскравіша ілюстрація в цьому сенсі – книга экс-президента України Л. Кучми під назвою «Україна – не Росія». Після революції Майдану у 2014 р. риторика щодо цього питання стала ще гострішою. «Українські політики невтомно засуджують загальне минуле з Росією», – пише видання

(Как Украина се обединява с Русия = [Як Україна об'єднувалася з Росією] // Fakti.bg. – Sofia, 2020. – 21.01. (<https://fakti.bg/mnenia/439976-kak-ukraina-se-obedinava-s-rusia>)).

***

В українській історії є імена, які українцям варто нагадувати не вряди-годи, а їх мав би знати кожен українець так, як він пам'ятає імена Т. Шевченка, Л. Українки чи І. Франка. 42 роки тому, у січні 1978 р., до могили Т. Шевченка піднявся чоловік. Коли стемніло, він розкидав по схилах Чернечої гори тисячу листівок, на яких його рукою було написано: «Протест проти русифікації українського народу». І далі: «На знак протесту спалився Олекса Гірник із Калуша. Тільки в такий спосіб можна протестувати в Радянському Союзі!» Після цього він облив себе гасом та підніс до грудей запальничку. Український дисидент здійснив акт самоспалення на знак протесту проти русифікації України комуністичним режимом. У жовтні 1999 р. рішенням столичної «Просвіти» було створено Фонд ім. О. Гірника. З ініціативи патріотичних громадських організацій 2003 р. був проголошений роком пам'яті О. Гірника

(Гнаткевич, Юрій. Мовна деколонізація України: Чи спалив би себе Олекса Гірник сьогодні? / Ю. Гнаткевич // Свобода. – Parsippany, NJ, 2020. – 16.01. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9c%d0%be%d0%b2%d0%bd%d0%b0-%d0%b4%d0%b5%d0%ba%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%bd%d1%96%d0%b7%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f-%d0%a3%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d0%b8-%d0%a7%d0%b8-%d1%81%d0%bf%d0%b0%d0%bb%d0%b8/>)).

ГОЛОДОМОР 1932–33 РР.

Уперше в історії України у Верховній Раді відбулася траурна церемонія, приурочена до Міжнародного дня Голокосту. У заході під девізом «Шість мільйонів сердець» узяли участь 120 депутатів українського парламенту, активістів єврейських організацій, дипломатів. Організатором виступила депутатська група Верховної Ради з міжпарламентського співробітництва з Державою Ізраїль. За словами ізраїльського посла Й. Ліона, Україна послідовно бореться з антисемітизмом, проте остаточно він ще не викорінений. Почесний консул Ізраїлю в Західному регіоні України О. Вишняков підкреслив роль українських праведників у порятунку євреїв. Серед праведників народів світу – 2544 українців

(Докс, Эдуард. Впервые: в парламенте Украины зажгли свечи в память о жертвах Холокоста = [Впервые: в парламенте Украины запалили свечи в память про жертвы Голокоста] / Э. Докс // Вести. – Ришон-ле-Цион, 2020. – 17.01. (<https://www.vesty.co.il/articles/0,7340,L-5661610,00.html>)).

***

Президент України не зможе виступити на форумі в Ізраїлі в пам'ять Голокосту, присвяченому 75-й річниці визволення нацистського табору Аушвіц. «Нас не запросили виступати. Але в будь-якому випадку я буду присутнім на цій церемонії», – сказав він. При цьому український лідер висловив думку, що оскільки, за його словами, кожен четвертий єврей, що загинув у результаті Голокосту, був уродженцем України, було б справедливо, щоб він виголосив промову

(Президент Украины не сможет выступить на форуме в память холокоста = [Президент Украины не сможет выступить на форуме в память Голокоста] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2020. – 20.01. (<https://noi.md/ru/v-mire/prezident-ukrainyne-smozhet-vystupiti-na-forume-v-pamyati-holokosta>)).

КУЛЬТУРА ТА НАУКА

Виставку «Двовзори» відомого сучасного українського художника, майстра оптичних ілюзій О. Шупляка, представлено в Культурно-інформаційному центрі Посольства України в Парижі. Його роботи представляють відомих історичних діячів, художників, письменників, учених. Колекція художника налічує понад 200 картин. Окрім картин-ілюзій художник також зображує природу, важливі миті життя. Він мав понад 30 персональних виставок в Україні та за кордоном

(Будар, Тетяна. Картины Олега Шупляка показали в Парижі / Т. Будар // Свобода. – Parsippany, NJ, 2020. – 23.01. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9a%d0%b0%d1%80%d1%82%d0%b8%d0%bd%d0%b8-%d0%9e%d0%bb%d0%b5%d0%b3%d0%b0-%d0%a8%d1%83%d0%bf%d0%bb%d1%8f%d0%ba%d0%b0-%d0%bf%d0%be%d0%ba%d0%b0%d0%b7%d0%b0%d0%bb%d0%b8-%d0%b2-%d0%9f%d0%b0%d1%80%d0%b8/>)).

***

Члени громадської організації «Молодіжний Націоналістичний Конгрес» відвідали з Різдвяним повстанським вертепом прифронтіві зони Донецької і Луганської області. Вертеп є унікальною Різдвяною виставою. Він поєднує звичний християнський мотив вертепу з історично-націоналістичним. За сюжетом Добро (тобто Україна) перемагає Зло (радянську окупацію) з допомогою небайдужих повстанців. Сценарій вертепу написали у 2008 р. Колядки, використані у вертепі, мають свою історію і символізм, оскільки беруть свій початок з 1940-х років. Їх співали воїни УПА та українці таємно по домівках та церквах

(Сидій, Ольга. Повстанський вертеп зі Львова їздив на фронт / О. Сидій // Свобода. – Parsippany, NJ, 2020. – 23.01. (http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9f%d0%be%d0%b2%d1%81%d1%82%d0%b0%bd%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d0%b2%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b5%d0%bf-%d0%b7%d1%96-%d0%9b%d1%8c%d0%b2%d0%be%d0%b2%d0%b0-%d1%97%d0%b7%d0%b4%d0%b8%d0%b2-%d0%bd/)).

***

І. Романюк із села Красник, Верховинського району, Івано-Франківської області, виготовляє картини, які нагадують 3D-зображення. Для своїх картин майстер використовує різну деревину, але основою повинна бути липа або осика. Ця деревина несмолиста і практична для різьби та випалювання. Його картини – комбіновані. Для їх виготовлення майстер використовує техніку різьблення, випилювання, прикріплення і випалювання

(Атаманюк, Юрій. Краса Карпат, створена різцем / Ю. Атаманюк // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2020. – 22.01. (https://www.chasipodii.net/article/24087/)).

***

В українському прокаті гучно стартувала кінокомедія «Скажене весілля-2». Весела, гамірна, як і годиться бути справжньому українському гулянню. Головну роль у ній виконав народний артист України Н. Задніпровський. Це його перша головна роль у великому кіно. Автор статті спілкувався з Н. Задніпровським

(Базів, Любов. Назар Задніпровський: „З екрану має лунати чиста українська мова” / Л. Базів // Міст. – New York, 2020. – 22.01. (http://meest-online.com/interview/nazar-zadniprovskij-z-ekranu-maje-lunaty-chysta-ukrajinska-mova/)).

***

На фестивалі Берлінале відбудеться світова прем'єра фільму «Номери» українських режисерів О. Сенцова і А. Сеїтаблаєва. Під час роботи над фільмом О. Сенцов перебував в ув'язненні в Росії, і процес зйомок автори обговорювали в листах. Їх О. Сенцов і А. Сеїтаблаєв написали понад сто. Організатори фестивалю зазначили, що фільм був створений за неможливих обставин, у ситуації

екзистенціального вакууму. Фільм «Номери» знятий за п'есою О. Сенцова, яка була написана у 2011 р.

(На Берлінале состоится премьера фильма Олега Сенцова „Номера” = [На Берлінале відбудеться прем'єра фільму Олега Сенцова „Номери”] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 22.01. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30390608.html>)).

***

На початку січня розпочалась реєстрація для участі у пробному ЗНО-2020. А з нею – і новий етап вибору школярами напряму навчання у ВНЗ та майбутньої професії. Хоча, як показує опитування, більшою мірою школярі вибирають спеціальність для вступу до вишів без усвідомлення її специфіки. Серед українських абітурієнтів і вчорашніх школярів часто виникає ситуація, коли напрям навчання вибирається без заглиблення в нюанси професії. Причому, серед тих, хто зараз працює не за спеціальністю, цей варіант трапляється частіше: 52 % проти 42 % серед тих, хто працює за фахом

(Як школярі вибирають майбутню професію? // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2020. – 22.01. (<https://www.chasipodii.net/article/24080/>)).

***

Д. Пазенко-молодий – скульптор, який працює з деревом. Починаючи з 2013 р., бере участь в обласних та всеукраїнських виставках. Д. Пазенко вже встиг узяти участь у п'яти всеукраїнських виставках «Кращий твір року» і був атестований Спілкою майстрів як «Народний майстер», а у 2018 р. – прийнятий у спілку. Він працює в галузі художнього різьблення по дереву (сіверська різьба) довбано-різьбленого посуду, скульптурного, рельєфного та плосковиймчатого різьблення. Однаково використовує різні породи деревини як тверді, так і м'які. Відповідно до Указу Президента України «Про стипендії Президента України для молодих майстрів народного мистецтва» у 2019 р. Д. Пазенку призначено стипендію Президента України

(А в золотих руках мистецтво – річ нетлінна // Гомін України. – Toronto, 2020. – 21.01. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21453/group/9>)).

***

Професійні та не менш чудові любительські колективи з різних куточків нашої країни та з-за кордону, які співали, колядували, бажали всього-всього найкращого і славили Різдво Христове – на фестивалі «Коляда на Майзлях». Це дійство вже 11 років поспіль відбувається в Івано-Франківському храмі Царя Христа. Концертні програми фестивалю відбувалися не лише у стінах храму, але і за його межами – на одній із центральних площ Івано-Франківська. Також було встановлено новий рекорд України – хода з 660 різдвяними зірками

(Палій, Наталія. „Коляда на Майзлях”-2020 / Н. Палій // Гомін України. – Toronto, 2020. – 21.01. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21451/group/19>)).

***

Наприкінці листопада 2019 р. у червоному корпусі Київського національного університету ім. Т. Шевченка відбулося засідання Міжнародного громадського об'єднання «Волинське Братство», присвячене 70-річчю Інституту дослідів Волині у Канаді. У залі Наукової ради університету зібралися кийвські волиняни, науковці, дослідники, історики, учені, письменники, академіки, представники земляцтв у Києві, щоб відзначити 70-річчя створення Інституту у Вінніпегу, Манітоба. Створюючи Інститут, канадські українці ставили за мету повернути тимчасово окупованій московськими загарбниками Україні її історичну, духовну та культурну ідентичність

(Лук'янчук, Георгій. Відзначили 70-річчя Інституту дослідів Волині / Г. Лук'янчук // Свобода. – Parsippany, NJ, 2020. – 16.01. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%92%d1%96%d0%b4%d0%b7%d0%bd%d0%b0%d1%87%d0%b8%d0%bb%d0%b8-70-%d1%80%d1%96%d1%87%d1%87%d1%8f-%d0%86%d0%bd%d1%81%d1%82%d0%b8%d1%82%d1%83%d1%82%d1%83-%d0%b4%d0%be%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4%d1%96%d0%b2/>)).

***

В Україну зі США повернулася відома картина М. Паніна «Таємний виїзд Івана Грозного перед опричиною», яка була викрадена нацистами під час Другої світової війни з Дніпропетровського художнього музею і згодом виявилася за океаном. Картина, написана 107 років тому, пропала з музею під час окупації міста в 1941 р. разом із 63 експонатами музею. Повернення роботи М. Паніна – перший результативний випадок співпраці України і США на офіційному державному рівні щодо повернення пам'яток культурної спадщини, незаконно вивезених за кордон

(Лук'янчук, Георгій. Картину повернули з США / Г. Лук'янчук // Свобода. – Parsippany, NJ, 2020. – 16.01. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9a%d0%b0%d1%80%d1%82%d0%b8%d0%bd%d1%83-%d0%bf%d0%be%d0%b2%d0%b5%d1%80%d0%bd%d1%83%d0%bb%d0%b8-%d0%b7-%d0%a1%d0%a8%d0%90/>)).

***

У Дніпровському коледжі електрифікації відбулася презентація книги «Християнська сторінка-2», у якій узяли участь студенти, педагоги, історики, теологи, представники громадськості. Як зазначив директор коледжу М. Цоколенко, книга зацікавила навіть атеїстів. Видання допоможе педагогам коледжу повніше розкрити деякі теми з історії, культури та літератури

(Сухоніс, Фідель. Видали збірник „Християнська сторінка-2“ / Ф. Сухоніс // Свобода. – Parsippany, NJ, 2020. – 16.01. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%92%d0%b8%d0%b4%d0%b0%d0%bb%d0%b8-%d0%b7%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba-%d0%a5%d1%80%d0%b8%d1%81%d1%82%d0%b8%d1%8f%d0%bd%d1%81%d1%8c%d0%ba-%d0%b0-%d1%81%d1%82%d0%be%d1%80%d1%96%d0%bd/>)).

РЕЛІГІЯ

У Свято-Михайлівському Золотоверхому соборі на початку січня Митрополит Київський і всієї України Епіфаній освятив понад 20 тис. ікон Пресвятої Богородиці-покровительки українських воїнів для військовослужбовців Збройних сил України. Предстоятелю Православної Церкви України співслужили голова Синодального управління військового духовенства Митрополит Черкаський і Чигиринський Іоан та військові капелани. Ікони передадуть різним військовим підрозділам, насамперед тим, котрі перебувають на лінії фронту

(Чорна, Світлана. Ікони Покрови передадуть військовим / С. Чорна // Свобода. – Parsippany, NJ, 2020. – 23.01. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%86%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%b8-%d0%9f%d0%be%d0%ba%d1%80%d0%be%d0%b2%d0%b8-%d0%bf%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%b0%d0%b4%d1%83%d1%82%d1%8c-%d0%b2%d1%96%d0%b9%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%b8%d0%bc/>).

СПОРТ

У статті йдеться про екс-голкипера збірної України з футболу М. Левицького. Після сухої серії у 809 хв. за «Чорноморець» В. Лобановський запрошував гравця у київське «Динамо». Натомість М. Левицький вирішив поїхати до Франції, де незабаром був звинувачений у фіктивному грецькому громадянстві, яке йому оформив «Сент-Етьєн». У відвертій розмові з автором статті М. Левицький розповів про договірні ігри в чемпіонатах Росії й України, паспортний скандал 2000 р. й рішення переїхати з Криму до Києва після подій 2014 р.

(Розенко, Максим. Максим Левицький, ексголкипер збірної України: „Після подій у Криму в 2014 році вирішив, що до душі мені ближчою є Україна” / М. Розенко // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2020. – 22.01. (<https://www.chasipodii.net/article/24098/>)).

***

Гендиректор АНО «Дирекція спортивних і соціальних проектів» А. Кадиров розповів, що організатори Ігор країн СНД відправили запрошення на участь у змаганнях представникам України. Ігри країн СНД відбудуться вперше. Очікується, що в них візьмуть участь понад 2 тис. спортсменів з Росії, Азербайджану, Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Таджикистану, Туркменістану, Узбекистану

(Україну пригласили поучаствовать в Играх стран СНГ = [Україну запросили взяти участь в Іграх країн СНД] // Известия. – Москва, 2020. – 21.01. (<https://iz.ru/966608/2020-01-21/ukrainu-priglasili-pouchastvovat-v-igrakh-stran-sng>)).

ТУРИЗМ

Видання Forbes називає українську столицю справжньою перлиною Східної Європи. Чорнобиль минулого року привернув особливу увагу туристів із різних куточків світу. Але Київ заслуговує на це навіть більше, вважає автор. «Це нескінченний вибір кухні з усього світу, неймовірна радянська архітектура в суміші з сучасним дизайном, а також досить приємні місцеві жителі», – пише на сторінках Forbes Т. Крістін. «На відміну від інших міст, які викликають захват з першого ж погляду, Києву може знадобитися трохи часу, щоб його справжня краса розкрилася», – наголошує Т. Крістін

(Christine, Theresa. Visiting Chernobyl? Don't Miss Out On Kyiv, A True Gem Of Eastern Europe = [Не варто ігнорувати Київ, мандруючи в Чорнобиль] / Т. Christine // Forbes. – New York, 2020. – 22.01. (https://www.forbes.com/sites/theresachristine/2020/01/22/visiting-chernobyl-dont-miss-out-on-kyiv-a-true-gem-of-eastern-europe/#ee1c152440cf)).

***

В Україні дуже гарна природа і багато гарних краєвидів, які мають стати туристичними об'єктами. Зокрема, йдеться про Актовський каньйон, Мертве море, Вилкове, Дендропарк Олександрія, водоспад Гук, Тунель любові у Клевані та Трикратський ліс

(Сім дивовижних місць України // Міст. – New York, 2020. – 22.01. (http://meest-online.com/culture/reference/sim-dyvovyzhnyh-mists-ukrajiny/)).

***

Угорський лоукостер WizzAir планує відкрити прямий рейс Пардубіце – Київ. Перевізник уже звернувся до чеської авіаційної влади за дозволом на здійснення польотів за цим напрямом. У графі «періодичність польотів» компанія вказала максимально можливий варіант «7 днів на тиждень». У Києві літаки лоукостера будуть приземлятися в аеропорту «Жуляни», який, на відміну від більш іменитого «Борисполя», розташований у межах міста

(WizzAir планирует открыть прямой рейс Пардубице – Киев = [WizzAir планує відкрити прямий рейс Пардубіце – Київ] // Информ Прага. – Прага, 2020. – 21.01. (http://gazeta.cz/article/15059-wizzair-planiruet-otkryt-priamo-reys-pardubitse--kiev)).

ДЕРЖАВНІ СВЯТА

Україна в 101-й раз святкувала проголошення Акту злуки Української Народної Республіки (УНР) і Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР). Свято офіційно заснували 1999 р., враховуючи велике політичне й історичне значення об'єднання УНР і ЗУНР для утворення єдиної (соборної) української держави. У 2011 р. День Соборності об'єднали з Днем Свободи, який раніше відзначали в листопаді, під назвою День Соборності та Свободи України. Однак 2014 р. указом Президента України П. Порошенка свято відновили як День Соборності України

(В Україні святкували День Соборності // Міст. – New York, 2020. – 22.01. (http://meest-online.com/ukraine/celebration/v-ukrajini-svyatkuvaly-den-sobornosti/)).

***

101-у річницю Акту Злуки УНР і ЗУНР Україна відзначає в умовах російської агресії, що триває майже шість років, унаслідок якої втрачено Крим, третину Донбасу, понад 13 тис. українських патріотів загинуло, близько 40 тис. поранено, з'явилися мільйони біженців, країні завдано величезних матеріальних збитків. Сьогодні, як і 100 років тому, ідеться про те, чи бути вільній, незалежній, соборній Українській державі, українській нації, мові, історії, культурі, церкві? На цю тему і розмірковує автор статті

(Гошуляк, Іван. Коли Росія краде чужу історію: деякі думки з приводу Дня Соборності України / І. Гошуляк // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2020. – 22.01. (https://www.chasipodii.net/article/24064/)).

ДОБРОЧИННІ АКЦІЇ

Злучений українсько-американський допомогивий комітет (ЗУАДК) роздав 1,5 тис. подарунків у Донецькій, Луганській областях, а також у містах Київ і Харків. Крім завжди очікуваних солодошів, дарували санітарно-гігієнічні засоби (90), теплі куртки (6), рукавички (40), шкарпетки (60), черевики (8), футболки (200), «Кобзарі» (60) і словники (60). Наголошено, що особливо велика потреба є в теплому одязі та санітарно-гігієнічних засобах. Також подарунки отримали родини загиблих воїнів Національної гвардії у Києві, тяжкопоранені в Київському госпіталі, діти-переселенці в Харкові, діти та воїни в Маріуполі; особи похилого віку отримали традиційні пайки з продуктами для Святої вечері

(Різдвяна радість і „Пізнай свій рідний край” від ЗУАДК // Міст. – New York, 2020. – 22.01. (http://meest-online.com/diaspora/usa-diaspora/rizdvyana-radist-i-piznaj-svij-ridnyj-kraj-vid-zuadk/)).

***

Посли Латвії, Польщі та Естонії передали гуманітарну допомогу жителям прифронтової зони Луганської області, яка контролюється Україною. Почали вони свій візит у Краматорськ із зустрічі з керівництвом Донецької області і командуванням Операції Об'єднаних сил. Також у програмі візиту послів було ознайомлення з політикою у сфері безпеки і гуманітарною ситуацією. Посли передали 10 т допомоги, це вже 18-й гуманітарний вантаж від цих країн. Цього разу найбільше передали зимового одягу. Речі були зібрані в Латвії, Естонії, Фінляндії та Швеції

(Латвія передала теплі речі для українців, живущих рядом з ЛНР = [Латвія передала теплі речі для українців, які живуть поруч з самопроголошеною ЛНР] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2020. – 16.01. (https://bb.lv/statja/v-mire/2020/01/16/latviya-peredala-teplye-veshchi-dlya-ukraincev-zhivushchih-ryadom-s-lnr)).

***

Вив'язані напередодні Різдва дідухи освятив капелан о. Дмитро Каран, а доставили їх на передову лінію разом із різдвяними подарунками для бійців добровольці громадських організацій «Волинське братство» та «Соловецьке братство». У списку переданих на фронт речей – десятки шоломів, берці, спальники, уніформи і теплі куртки, камери для дронів, ліки, снайперські рукавички, термобілизна, а також дідухи-обереги та ласощі

(Лук'янчук, Георгій. Доставили на фронт різдвяні дари / Г. Лук'янчук // Свобода. – Parsippany, NJ, 2020. – 16.01. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%b2%d0%b8%d0%bb%d0%b8-%d0%bd%d0%b0-%d1%84%d1%80%d0%be%d0%bd%d1%82-%d1%80%d1%96%d0%b7%d0%b4%d0%b2%d1%8f%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%b0%d1%80%d0%b8/>)).

НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ

Спочатку Іран відмовився від вини, але потім визнав ненавмисне збиття українського пасажирського рейсу PS752. Збиття авіалайнера та початкове приховування фактів іранським керівництвом та ЗМІ призвели до протестів в Ірані. Демонстранти вимагають покарати винних

(Zwei Raketen führten zum Absturz des ukrainischen Flugzeugs = [Дві ракети призвели до катастрофи українського літака] // Der Tagesspiegel. – Berlin, 2020. – 21.01. (<https://www.tagesspiegel.de/politik/neues-iranisches-eingestaendnis-zweiraketen-fuehrten-zumabsturz-des-ukrainischen-flugzeugs/25454658.html>)).

***

В напрямку літака Боїнг-737 МАУ було запущено дві ракети. Про це йдеться в повідомленні попереднього розслідування Іранської організації цивільної авіації. Голова Корпусу ісламської революційної гвардії А. Алі Хаджизаде взяв на себе повну відповідальність за інцидент, але заявив, що це була лише ракета малої дальності, яка була випущена в напрямку літака

(Две ракети са изстреляни по сваления украински самолет, потвърди Иран = [Український літак було обстріляно двома ракетами, підтвердив Іран] // Дневник. – Sofia, 2020. – 21.01. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/01/21/4019001_dve_raketi_sa_izstreliani_po_svaleniia_ukrainski/)).

***

Організація цивільної авіації Ірану визнала, що літак МАУ зазнав аварії через попадання в нього двох ракет ППО Корпусу вартівих ісламської революції (КВІР). Згідно з повідомленням іранської організації, Boeing був збитий двома ракетами «земля-повітря» із зенітного ракетного комплексу «Тор-М1» російського виробництва. «Тор-М1» був прийнятий на озброєння російською армією в 1991 р.,

Іран купив, щонайменше, 29 таких установок. Іран збирається самостійно зайнятися дешифруванням «чорних скриньок», і, таким чином, було спростовано повідомлення про їхню передачу Україні

(Иран признал попадание двух ракет в украинский Boeing = [Иран визнав потрапляння двох ракет в український Boeing] // День за днем. – Таллінн, 2020. – 21.01. (<https://rus.postimees.ee/6877572/iran-priznal-popadanie-dvuh-raket-v-ukrainskiy-boeing>)).

***

Канада очолює міжнародні зусилля у розслідуванні обставин збиття над Іраном авіалайнера компанії Міжнародні авіалінії України, що летів з Тегерану до Києва. Серед 176 загиблих у літаку більшість становили пасажери – іранці, але другу найбільшу частину становили громадяни Канади. Канада влаштувала у своєму посольстві в Лондоні зустріч міністрів закордонних справ п'яти країн – потерпілих сторін для узгодження зусиль у розслідуванні катастрофи, а також для отримання відшкодування від Ірану

(Цюпин, Богдан. Канада ініціює координацію п'яти країн у розслідуванні збиття українського літака в Ірані / Б. Цюпин // Гомін України. – Toronto, 2020. – 21.01. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21450/group/29>)).

***

Канада повторила прохання про те, щоб Іран швидко передав Франції чи Україні «чорні скриньки» українського авіалайнера, який Іран випадково збив. Міністр закордонних справ Канади Ф. Ф. Шампань заявив, що спілкувався про це зі своїм іранським колегою М. Д. Заріфом. Х. Резайфар, директор із розслідування нещасних випадків в Іранській організації цивільної авіації заявив, що країна намагається проаналізувати «чорні скриньки» в Ірані і поки що «не прийнято рішення про направлення їх в іншу країну».

(Canada asks Iran to send airliner's black boxes to Ukraine or France = [Канада просить Іран відправити „чорні скриньки” авіалайнера в Україну чи Францію] // Iran Daily. – Teheran, 2020. – 20.01. (<http://www.iran-daily.com/News/264616.html>)).

***

Влада Ірану готується до того, щоб експерти із Франції, Канади та США вивчили дані з «чорних скриньок», додає іранське видання. Т. Х. Резайфар, директор із розслідування нещасних випадків в Іранській організації цивільної авіації, сказав, що, «використовуючи експертизу з Франції, Канади та Америки, ми спробуємо прочитати реєстратори даних польотів». Якщо ці зусилля будуть невдалими, «чорна скринька» буде відправлена до Франції

(Ukraine to receive black boxes of crashed airliner = [Україна отримає чорні скриньки розбитого авіалайнера] // Iran Daily. – Teheran, 2020. – 20.01. (<http://www.iran-daily.com/News/264502.html>)).

***

Х. Резафаер, керівник іранської служби цивільної авіації, заявив, що на прохання Києва інформація, що міститься в «чорних скриньках», не буде читатися в Ірані, а буде передана Україні. Якщо українці не зможуть отримати інформацію, що міститься в скриньках, то вони будуть доставлені до Франції, де спробують точніше з'ясувати, що сталося з Boeing. Іранські джерела повідомляють, що Іран погодився здати «чорні скриньки» Києву після телефонної розмови двох міністрів закордонних справ

(Ukrajna mégis megkapja Irántól a lelőtt utasszállító fekete dobozait = [І все ж Україна отримає чорні скриньки з Ірану] // HVG. – Budapest, 2020. – 19.01. (https://hvg.hu/vilag/20200119_Ukrajna_megis_megkapja_Irantol_a_lelott_utasszallito_fekete_dobozait)).

***

Президент України В. Зеленський прибув до аеропорту Бориспіль у Києві, щоб зустріти літак, який доставив на батьківщину тіла загиблих у катастрофі авіалайнера над Іраном. У заході також беруть участь Прем'єр-міністр країни О. Гончарук, спікер Верховної Ради Д. Разумков, Генпрокурор Р. Рябошапка, глави СБУ і МЗС І. Баканов і А. Аваков, керівництво МАУ

(В. Зеленский встретил самолет с телами погибших в авиакатастрофе над Ираном = [В. Зеленський зустрів літак з тілами загиблих в авіакатастрофі над Іраном] // Бизнес&Балтия. – Riga, 2020. – 19.01. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2020/01/19/zelenskiy-vstretil-samolet-s-telami-pogibshih-v-aviakatastrofe-nad-iranom>)).

***

Глава МЗС України В. Пристайко, виступаючи у Верховній Раді під час години запитань до уряду повідомив, що в Україну має прибути спеціальний представник уряду Ірану з офіційними вибаченнями і роз'ясненнями з приводу краху українського літака в Тегерані. В. Пристайко зазначив, що на сьогодні налагоджена повна взаємодія з Іраном для з'ясування причин авіакатастрофи. Одночасно глава МЗС підкреслив, що Україна має всі механізми для того, щоб чинити тиск на Тегеран і отримати від нього не тільки вибачення, але й компенсації для сімей жертв трагедії, що сталася

(На следующей неделе в Украину приедет представитель Ирана = [Наступного тижня в Україну прийде представник Ірану] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 19.01. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0119/c31519-9650041.html>)).

***

Україна заявила, що Іран готовий передати «чорні скриньки» українського пасажирського літака, збитого іранською ракетою. Boeing 737 зазнав аварії незабаром після вильоту з Тегерану. На борту перебувало 176 людей, переважно іранських та канадських громадян. Міністр закордонних справ України заявив, що Іран надасть

групі слідчих з Ірану та Канади, як країн, які втратили більшість громадян, доступ до «чорних скриньок»

(Ukraine says Iran to hand over downed jet's black boxes = [Україна впевнена, що Іран надасть „чорні скриньки” збитого літака] // The News. – London, 2020. – 18.01)).

***

Міністр закордонних справ України В. Пристайко заявив, що представник Ірану приїде до Києва. Він повідомив, що Іран готовий передати Україні дані та диктофони після того, як їх оглянула спільна слідча група, що включає експертів з Ірану, Канади та України. Іран готовий передати «чорні скриньки» реєстраторів польотів українського пасажирського літака. У телефонній розмові з іранським колегою М. Д. Заріфом В. Пристайко висловив подяку Ірану за тісну співпрацю в розслідуванні трагедії

(Iranian representative to visit Ukraine over plane crash = [Представник Ірану відвідає Україну] // Iran Daily. – Teheran, 2020. – 17.01. (<http://www.iran-daily.com/News/264454.html>)).

***

Тегеран вважає свою роботу щодо розслідування катастрофи українського літака вичерпаною, у зв'язку з чим висловив здивування фактом проведення зустрічі представників Канади, Афганістану, Великобританії, Швеції та України в Лондоні з того самого питання. Про це заявив офіційний представник МЗС Ірану А. Мусаві. За його словами, «процес упізнання тіл загиблих майже завершено, а розслідування триває за участю всіх сторін». «Така співпраця різних організацій нашої країни триватиме відповідно до законів та існуючих норм», – зазначив представник МЗС Ірану

(Иран считает исчерпывающей свою работу над расследованием по украинскому самолету = [Іран вважає вичерпаною свою роботу щодо розслідування катастрофи українського літака] // Республика Армения. – Ереван, 2020. – 17.01. (<https://armenpress.am/rus/news/1001715.html>)).

***

Business Insider пише, що іранський генерал А. А. Хаджізадех заступився за рішення уряду його країни брехати впродовж кількох днів про те, що літак з України зі 176 людьми на борту насправді був збитий військовими. А. А. Хаджізадех входить до сил іранських «Вартових ісламської революції», могутньої воєнізованої сили, яка звітує на пряму верховному лідеру країни. Нинішні слова генерала, пише видання, стали повною протилежністю його ж заяві, яку він зробив раніше, коли говорив, що відчуває велику ганьбу і хотів би сам померти замість жертв авіакатастрофи

(Corcoran, Kieran. An Iranian general said officials lied about shooting down a Ukrainian passenger jet to defend national security = [Іранський генерал заявив, що чиновники брехали про збиття українського пасажирського літака для захисту

національної безпеки] / К. Corcoran // *Business Insider*. – New York, 2020. – 16.01. (<https://www.businessinsider.com/iran-general-we-lied-downing-ukraine-jet-protect-national-security-2020-1>)).

***

Іран здійснив свої перші арешти через випадкове збиття українського реактивного літака, у результаті якого загинули всі 176 пасажирів та екіпажу на борту, пише китайське видання. Представник іранської судової влади Г. Есмаїлі заявив, що деякі з обвинувачених у катастрофі літака були заарештовані. Але він не сказав, скільки арештів було проведено, а також не назвав обвинувачених. Прес-секретар Організації цивільної авіації Ірану Р. Джафарзаде заявив, що на місці катастрофи поблизу Тегерана ведуть розслідування канадські експерти. Прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо попросив про допомогу України в розмові з Іраном щодо роботи, необхідної для виявлення тіл загиблих громадян Канади

(First arrests = [Перші арешти] // China Daily. – Beijing, 2020. – 16.01. (<https://www.chinadaily.com.cn/a/202001/16/WS5e1fc544a3101282172715b3.html>)).

***

Ретельного розслідування, а також компенсації сім'ям жертв вимагають уряди п'яти країн, які втратили своїх громадян під час падіння цивільного літака в Ірані. Після зустрічі в Лондоні міністри закордонних справ Канади, України, Британії, Швеції та Афганістану закликали притягнути до відповідальності людей, відповідальних за збиття українського літака. Прем'єр-міністр України заявив, що уряд виплатить сім'ям жертв 200 тис. грн як одноразову допомогу

(Přijměte odpovědnost a zaplaťte rodinám odškodné, vyzvala Írán pětice zemí = [Іран повинен узяти на себе відповідальність і виплатити збитки родинам, цього вимагають п'ять країн] // iDNES.cz. – Prague, 2020. – 16.01. (https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/iran-letadlo-odškodneni-obeti-civilni.A200116_175350_zahranicni_dtt)).

***

Міністр закордонних справ Канади Ф.-Ф. Шампань повідомив про створення рамкової програми щодо співпраці з Іраном у розслідуванні причин катастрофи лайнера Boeing 737 MAX. За його словами, ця рамкова програма спрямована на п'ять ключових елементів, які допоможуть у роботі з урядом Ірану

(Украина, Британия, Канада, Швеция и Афганистан договорились с Ираном = [Україна, Британія, Канада, Швеція та Афганістан домовилися з Іраном] // День за днем. – Таллінн, 2020. – 16.01. (<https://rus.postimees.ee/6874619/ukraina-britaniya-kanada-shveciya-i-afganistan-dogovorilis-s-iranom>)).

***

Збитий український авіалайнер не мав шансів уникнути іранських ракет. Тор М1 – це потужна зброя, і той факт, що іранці вистрілили відразу двома ракетами, означало, що вони точно хотіли знищити літак. На думку експертів, це трагічна

помилка. Справа українського літака, на думку автора, схожа на ситуацію з малайзійським авіалайнером, збитим 2014 р., за винятком того, що, на відміну від Тегерану, представники Москви та східноукраїнських російських сепаратистів усе ще не бажають брати на себе відповідальність. У Нідерландах судовий процес проти авіакомпаній Malaysia Airlines розпочнеться в березні, і, мабуть, на підставі зібраних доказів колегія засудить Росію. А вирок буде означати, що міжнародна спільнота введе подальші санкції проти Москви

(András, Németh. Így lőtték le az ukrán utasszállítót Iránban = [Український авіалайнер був збитий в Ірані] / N. András // HVG. – Budapest, 2020. – 16.01. (https://hvg.hu/vilag/20200115_iran_ukran_utasszallito_tor_m1_lelott_repulo)).

КІБЕРТЕРОРИЗМ

Україна почала розслідування можливого незаконного стеження за колишнім послом США М. Йованович. Джерела вказують на те, що кандидат у Конгрес США від Республіканської партії Р. Хайд контролював колишнього посла М. Йованович. Українська кіберполіція розслідує ще один випадок, який може бути пов'язаний із цим. Ідеться про передбачувану спробу російської спецслужби зламати поштовий сервер газової компанії Burisma

(Ukraine ermittelt im Zusammenhang mit Impeachment-Vorwürfen = [Україна проводить розслідування у зв'язку із звинуваченнями в імпичменті] // Wiener Zeitung. – Vienna, 2020. – 16.01. (<https://www.wienerzeitung.at/nachrichten/politik/welt/2046223-Ukraine-ermittelt-im-Zusammenhang-mit-Impeachment-Vorwuerven.html>)).

***

Американське видання пише, що якщо за нещодавньою хакерською атакою проти газової компанії з України стоять військові Росії, на що вказують докази, тоді президент США Д. Трамп несе за це певну відповідальність. New York Times повідомила, що хакери російської армії намагалися зламати систему української газової компанії Burisma, на яку працював Х. Байден, син колишнього віце-президента США. Наразі, на думку автора статті, ми стали свідками того, що буває, коли президент США ігнорує закон і національні інтереси заради власної вигоди

(Leonhardt, David. Russia Is at It Again = [Росія знову взялася за своє] / D. Leonhardt // The New York Times. – New York, 2020. – 16.01. (<https://www.nytimes.com/2020/01/15/opinion/russia-burisma-trump.html?searchResultPosition=52>)).

***

У статті наводяться факти щодо того, що хакери увійшли в системи Burisma, компанії, з якою співпрацював син Дж. Байдена. Вони, напевно, шукали незручних матеріалів про сім'ю демократа. Російські хакери, які належать до розвідувального підрозділу, розпочали кібератаку на українську газову компанію Burisma в центрі кампанії щодо імпичменту президента Д. Трампа

(Ucrainagate, hacker russi contro società al centro dell'impeachment di Trump = [Українці вважають, що російські хакери в центрі імпичменту Д. Трампа] // La Repubblica. – Milano, 2020. – 16.01. (https://www.repubblica.it/esteri/2020/01/14/news/hacker_russi_ucrainagate-245727370/?ref=search)).

КРИМ

Президент РФ В. Путін запропонував ключові зміни до російської Конституції в очікуваній промові. Він заявив, що конституційні зміни повинні бути підтверджені шляхом всенародного голосування. РФ є об'єктом кількох міжнародних проваджень. В. Путін дав зрозуміти, що будь-які рішення міжнародних інститутів будуть ігноруватися і не будуть виконуватися саме тому, що вони можуть «суперечити» російській Конституції. Відповідно до Конституції, якщо «Крим є частиною Росії, Москва, звичайно, не може там вчиняти військові злочини, як тлумачать міжнародні суди»

(Expert: Putin si připravuje púdu na odchod. Velké divadlo ohledně změn ústavy může být zástěrkou = [Експерт: Путін готує ґрунт для відходу. Великий театр про конституційні зміни може бути прикриттям] // Český rozhlas. – Prague, 2020. – 16.01. (https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/rusko-vladimir-putin-medvedev-vlada-moskva-poslestvi_2001160620_eku)).

ДОНБАС

Спецпредставник ОБСЄ в Тристоронній контактній групі Х. Грау за підсумками чергової зустрічі в Мінську повідомила, що учасники Тристоронньої контактної групи щодо України продовжили дискусію щодо визначення додаткових ділянок розведення сил і засобів. Дипломат також зазначила, що контактна група була орієнтована на імплементації підсумків нормандського саміту в Парижі. Дипломат констатувала, що кількість порушень перемир'я в січні знизилася

(Переговорщики по Донбассу обсудили дополнительные участки разведения сил = [Учасники переговорів по Донбасу обговорили додаткові ділянки розведення сил] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 30.01. (http://russian.people.com.cn/n3/2020/0130/c31519-9652564.html)).

***

Колишній спецпредставник голови ОБСЄ в Україні та Тристоронній контактній групі М. Сайдик, виступаючи на конференції «ОБСЄ в Україні у 2019 р.», заявив, що у 2019 р. на Донбасі було зафіксовано найменшу кількість жертв серед цивільного населення за весь час військового конфлікту. Він сказав, що «в минулому році на Донбасі в цілому загинули 19 мирних жителів, ще 128 отримали поранення. При цьому серед жертв конфлікту не було жодної дитини». М. Сайдик не озвучив втрати цивільного населення Донбасу за 2018 р., однак, за даними ООН, вони становили 55 чоловік убитими і 224 пораненими. У цілому, зменшення кількості

жертв серед мирних жителів в ОБСЄ пояснюють зусиллями, які прикладаються для припинення вогню на Сході України

(В 2019 году гражданское население Донбасса понесло самые низкие потери за все время конфликта = [У 2019 цивільне населення Донбасу понесло найнижчі втрати за весь час конфлікту] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 29.01. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0129/c31519-9652416.html>)).

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Європейський Союз оголосив санкції проти семи осіб за участь у місцевих виборах у Росії, які відбулися в незаконно анексованій Автономній Республіці Крим та місті Севастополь 8 вересня 2019 р., що підірвало суверенітет України. До семи санкціонованих осіб належать прем'єр-міністр «республіки Крим» та вищі посадові особи міста Севастополь, який є частиною стратегічного півострова, анексованого Росією у 2014 р.

(EU sanctions seven people over Crimea elections = [ЄС санкціонує сім осіб за вибори у Криму] // The News. – Karachi, 2020. – 29.01. (<https://www.thenews.com.pk/print/605836-eu-sanctions-seven-people-over-crimea-elections>)).

ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ

Президент України В. Зеленський заявив, що українська сторона веде переговори з Москвою щодо обміну всіх затриманих у Росії українців. Погоджений у Мінську список полонених буде доповнюватися. Відзначається, що про це український лідер сказав журналістам під час свого візиту до Ізраїлю

(В. Зеленский сообщил о переговорах с Москвой по обмену задержанными = [В. Зеленський повідомив про переговори з Москвою щодо обміну полоненими] // Известия. – Москва, 2020. – 23.01. (<https://iz.ru/967621/2020-01-23/zelenskii-soobshchil-o-peregovorakh-s-moskvoi-po-obmenu-zaderzhannymi>)).

ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Політичний оглядач видання Д. Дрізе вважає, що врегулювання українського питання в черговий раз відкладається. Послання В. Путіна Федеральним зборам, зміна Конституції і зміна російського уряду витіснили з інформаційного поля всі інші події. Москві зараз явно не до України, наголошує оглядач. Вважається, що Кремлю вигідно, щоб конфлікт залишався замороженим, однак, на думку політичного оглядача, це може бути справедливим лише в тому випадку, якщо там не стріляють. Не можна те, що відбувається зараз, назвати стабільністю – це дуже схоже на спробу відвернутися від проблем, а не вирішити їх. Український конфлікт, нехай навіть заморожений, нікому не вигідний, вважає автор

(„Донбассом занимается явно некогда”. Дмитрий Дризе – об урегулировании конфликта на Украине = [„Донбасом займатися явно нема коли”. Дмитро Дрізе – про

врегулювання конфлікту в Україні] // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 24.01. (<https://www.kommersant.ru/doc/4228067?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>)).

***

Україна попросила Організацію з безпеки та співробітництва у Європі розширити свою моніторингову місію в країні, заявив міністр закордонних справ В. Пристайко після зустрічі з головою цієї організації. Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ присутня в Україні з 2014 р., коли у східних регіонах країни після анексії Криму спалахнули бої між українцями та підтримуваними Росією сепаратистами. Цивільні монітори місії спостерігають за ситуацією в Україні в цілому та в регіонах, охоплених війною, з особливим завданням сприяти діалогу між сторонами конфлікту. Їх мандат закінчується 31 березня. В. Пристайко зазначив, що Київ попросив ОБСЄ не лише розширити місію, але «розширити свої можливості та людські ресурси» і підтримати її фінансово. Голова ОБСЄ Е. Рама, у свою чергу, назвав конфлікт на Сході України «найбільшим викликом безпеці та стабільності у Європі сьогодні»

(Ukraine asks OSCE to expand its monitoring mission = [Україна просить ОБСЄ розширити свою моніторингову місію] // The Associated Press. – New York, 2020. – 20.01. (<https://apnews.com/b95bde5ac081dfe32be0ae802bd892e1>)).

***

У Мінську пройшла чергова зустріч Тристоронньої контактної групи щодо врегулювання ситуації на Сході України. Учасниками засідання було обговорено визначення додаткових ділянок розведення сил і засобів. Також підгрупа з економічних питань винесла на обговорення питання з водопостачання через лінію зіткнення, виплат пенсій та забезпечення мобільного зв'язку. Підбиваючи підсумки засідання ТКГ, спецпредставник ОБСЄ в цій групі Х. Грау закликала сторони конфлікту посилити протимінну діяльність у зоні конфлікту

(Цзе, Дэн. Спецпредставитель ОБСЕ в трехсторонней контактной группе призвал усилить противоминную деятельность в Донбассе [Спецпредставник ОБСЄ в Тристоронній контактній групі закликала посилити протимінну діяльність на Донбасі] / Д. Цзе // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 17.01. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0117/c31519-9649596.html>)).